

EGZAMIN MATURALNY

JĘZYK ROSYJSKI

Poziom rozszerzony

ZBIÓR ZADAŃ

Materiały pomocnicze dla uczniów i nauczycieli

Centralna Komisja Egzaminacyjna

2015

Publikacja opracowana przez zespół koordynowany przez **Joannę Borej** i **Ilonę Gąsioriewicz-Kozłowską**, działający w ramach projektu *Budowa banków zadań* realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną pod kierunkiem Janiny Grzegorek.

Autorzy

Halina Bancarewicz

Małgorzata Bancarewicz

Grażyna Klimuszko (kierownik zespołu przedmiotowego)

Jadwiga Kubiak

Roman Panasiuk

Dorota Szamborska

Komentatorzy

Tatiana Khokhlova

Elżbieta Łuksza-Palankiewicz

dr Halina Rycyk-Sztajdel

Opracowanie redakcyjne

Dorota Borkowska

Redaktor naczelny

Julia Konkołowicz-Pniewska

Zbiory zadań opracowano w ramach projektu *Budowa banków zadań*,
Działanie 3.2 Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych,
Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty,
Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Rozumienie ze słuchu	6
1.1. Zadania wielokrotnego wyboru	6
1.2. Zadania na dobieranie	15
2. Rozumienie tekstów pisanych	17
2.1. Zadania na dobieranie	17
2.2. Zadania wielokrotnego wyboru	26
3. Znajomość środków językowych	33
3.1. Zadania wielokrotnego wyboru	34
3.2. Zadania krótkiej odpowiedzi	38
4. Wypowiedź pisemna	45
4.1. Artykuł	45
4.2. Rozprawka	46
4.3. List formalny	47
5. Transkrypcje tekstów do słuchania	48
6. Rozwiązania i komentarze do zadań	52
7. Wykaz umiejętności ogólnych i szczegółowych sprawdzanych zadaniami	64

Wprowadzenie

Prezentowany zbiór zadań z języka rosyjskiego jest adresowany przede wszystkim do uczniów szkół ponadgimnazjalnych przygotowujących się do egzaminu maturalnego w nowej formule. Zbiór został przygotowany tak, aby można było z niego korzystać zarówno podczas samodzielnej pracy w domu, jak i na lekcjach pod kierunkiem nauczyciela.

Zbiór, odwołując się do wymagań *Podstawy programowej* i struktury arkusza egzaminacyjnego z języka obcego, zawiera starannie dobrane zadania zróżnicowane pod względem sprawdzanych umiejętności, materiału źródłowego oraz formy testowania.

Forma testowania, czyli typy zadań, kształtuje strukturę arkusza egzaminacyjnego. Stąd to właśnie typy zadań stanowią w zbiorze podrozdziały w ramach rozdziałów poświęconych poszczególnym sprawnościom językowym.

Zbiór składa się z siedmiu rozdziałów, z których cztery pierwsze zawierają zadania testujące rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych i umiejętność tworzenia własnych wypowiedzi pisemnych. W tych rozdziałach uczniowie i nauczyciele znajdą 26 zadań.

Następne rozdziały to transkrypcje do zadań oraz rozwiązania zadań wraz z komentarzami. W ostatnim zaś rozdziale przedstawiono wykaz wymagań ogólnych i szczegółowych *Podstawy programowej*, na podstawie których zbudowano zadania.

Cechą szczególną publikacji jest obudowa zadań. Każdy typ zadania w poszczególnych podrozdziałach został poprzedzony wskazówkami ogólnymi, dotyczącymi sposobu jego rozwiązania.

Pierwsze zadania z serii zadań danego typu zawierają szczegółowe wskazówki odnoszące się do treści konkretnego zadania. Ten materiał ćwiczeniowy może stanowić dla ucznia samouczek lub służyć nauczycielowi jako pomoc w kształtowaniu u swoich podopiecznych strategii rozwiązywania zadań.

Kolejne zadania w każdym podrozdziale przeznaczone są do samodzielnego rozwiązania. Przygotowano do nich komentarze, w których uczeń może sprawdzić, czy jego tok rozumowania w poszukiwaniu poprawnej odpowiedzi był słuszny i czy w sposób właściwy odrzucił rozwiązania niepoprawne. Komentarze do zadań znajdują się w rozdziale z rozwiązaniami.

W celu odróżnienia zadań ze wskazówkami od tych do samodzielnego rozwiązania wskazówki zostały umieszczone w polach tekstowych na szarym tle.

Proponowany w zbiorze układ zadań, dzięki wskazówkom, pozwala nabyć umiejętność analizy tekstu, a następnie wykorzystać ją w zadaniach przeznaczonych do samodzielnego rozwiązania. Kształtowanie umiejętności analizy informacji w tekście i zadaniach jest niezwykle ważne, ponieważ przyczynia się do świadomego, a nie przypadkowego wyboru odpowiedzi.

Podejmowanie przemyślanych decyzji okaże się istotne dla przyszłych absolwentów również w różnych sferach ich dorosłego życia. Życzymy im wszystkim wytrwałości w rozwijaniu umiejętności językowych i satysfakcji z sukcesu, jakim będzie swobodne komunikowanie się w świecie bez granic.

1. Rozumienie ze słuchu

Umiejętność rozumienia tekstów ze słuchu sprawdzana jest na egzaminie za pomocą zadań zamkniętych typu dobieranie i wielokrotny wybór. Zadania mogą być oparte na jednym tekście albo na kilku. W niektórych zadaniach teksty połączone są wspólnym tematem, w innych każdy tekst dotyczy innego tematu z podstawy programowej.

1.1. Zadania wielokrotnego wyboru

- Zapoznasz się z trzema wypowiedziami (dialogami i monologami) o różnej tematyce. Na egzaminie każda wypowiedź będzie odtworzona dwukrotnie. Do każdej wypowiedzi sformułowane jest jedno zadanie z trzema opcjami odpowiedzi.
- Czytając zadania, zwróć uwagę na to, jak są one sformułowane: czy dotyczą ogólnego sensu tekstu czy określenia celu mówiącego, może wskazania, kto jest mówiącym lub do kogo kieruje swoją wypowiedź. Jedno z zadań może dotyczyć odróżniania faktów od opinii.
- W ustaleniu, kim jest wypowiadająca się osoba lub do kogo się zwraca, pomoże Ci zrozumienie zwrotów, którymi ta osoba się posługuje. Jeśli nie zauważysz charakterystycznych zwrotów, spróbuj skupić się na zawartości treściowej wypowiedzi, z której będzie wynikało, kto mówi. W ustaleniu, gdzie ta osoba się znajduje, pomogą informacje na temat wyglądu lub przeznaczenia miejsca albo czynności ludzi, którzy w nim przebywają.
- Jeśli masz określić ogólny sens całego tekstu, zastanów się, które z proponowanych w zadaniu rozwiązań podsumowuje tekst lub w jakiś sposób go streszcza.
- Cel wypowiedzi pomogą Ci określić użyte przez autora czasowniki, np. wyjaśniać, radzić, ostrzegać, skarżyć się, zapraszać, zachęcać, krytykować.
- Rozpoznając, czy dane zdanie jest faktem czy opinią, pamiętaj, że musisz to zrobić, odnosząc się do treści tekstu, a nie swojej wiedzy ogólnej. Fakt to prawda obiektywna, a opinia to pogląd subiektywny. Jeśli osoba mówiąca przedstawia coś jako realny, naukowo lub statystycznie potwierdzony, zweryfikowany stan rzeczy, należy uznać, że jest to fakt. W przypadku zadań wymagających wskazania opinii pomocne będą występujące w tekście wyrażenia, np. *По мнению группы учёных; Согласно мнению некоторых.*
- Zapoznaj się z tekstami od początku do końca, nawet jeżeli wydaje Ci się już po pierwszych słowach, że znasz poprawną odpowiedź. Nie opieraj się na pojedynczych, wyrwanych z kontekstu słowach, należy zawsze rozważać fragment lub całość wypowiedzi.
- Spróbuj wstępnie zaznaczyć swoje odpowiedzi już podczas pierwszego zapoznawania się z tekstami. Podczas drugiego będziesz mógł się upewnić, czy Twoje odpowiedzi są poprawne.
- Jeśli masz wątpliwości, którą opcję wybrać, wyklucz te odpowiedzi, które na pewno nie są poprawne. Będzie Ci wtedy łatwiej podjąć decyzję.

Zadanie 1.

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.**1.1. Автор текста**

- A. сомневается в таланте скульптора.
- B. критикует выбор материала для скульптур.
- C. призывает отказаться от участия в эко-акции.

Wskazówki do rozwiązania zadania

Jak autor ocenia amerykańskiego rzeźbiarza jako artystę? Czy autor wątpi w umiejętności twórcy?

Na czym polega nietypowość rzeźb? W jakim celu autor mówi o uczuciach drzew? Co przeszkadza autorowi w odbiorze sztuki rzeźbiarza?

Czy w tekście znajduje się informacja o akcji ekologicznej? W jakim kontekście autor wspomina o ekologach? Dlaczego zgadza się z nimi?

Transkrypcja

Вы слышали об американском скульпторе Кейте Дженнингсе? Он вырезает лица на стволах деревьев. По его словам, каждое вырезанное лицо отражает душу растения. С одной стороны, я под огромным впечатлением от его скульптур и считаю Дженнингса гениальным творцом, но с другой стороны, мне мешает, что он работает на живом дереве. И поэтому я согласен с экологами, которые выступают против такого вида искусства. Никто ещё не доказал, что деревья бесчувственны и им всё равно, что с ними делает человек. С природой надо жить в гармонии. Деревья прекрасны сами по себе. Они такие же живые существа, которым больно от того, что их кору режут.

По <http://art-assorty.ru>

Tekst 2.**1.2. Какое из предложений является фактом, а не субъективным мнением?**

- A. Исследование получило широкую популярность.
- B. Большинство участников выдержали эксперимент до конца.

Czy w tekście jest wzmianka o tym, że eksperyment wzbudził zainteresowanie? Czy jest to potwierdzona informacja, czy opinia rozmówcy?

Ilu uczestników wytrzymało do końca? Czy była to większość? Czy jest to potwierdzona informacja, czy zdanie rozmówcy na ten temat?

- С. Подросткам во время проведения эксперимента не удалось заснуть.

Jak zachowywali się uczestnicy w czasie eksperymentu? Czy udało im się zasnąć? Czy jest to potwierdzona informacja, czy opinia którejś z osób?

Transkrypcja

Я разговариваю с петербургским психологом Екатериной Мурашовой, которая занимается исследованием зависимости от электронных гаджетов.

Журналист: Екатерина Вадимовна, Вы провели необычный эксперимент...

Психолог: Да. Я предложила группе подростков в возрасте от 12 до 18 лет провести в одиночестве восемь часов, не пользуясь в это время никакими электронными приборами.

Журналист: Как прошёл эксперимент?

Психолог: Неожиданно для меня. Участники потом рассказали, что уже через 2-3 часа испытывали негативные эмоции: беспокойство, страх, вплоть до «панической атаки». Они не знали, чем заняться, пробовали спать, но ни у кого не получилось. Из семидесяти подростков до конца продержалось трое.

Журналист: Эксперимент закончился, и что дальше?

Психолог: Я надеюсь, что кто-то заинтересовался моим исследованием и продолжит его. По-моему, это важно.

По <http://snob.ru>

Текст 3.

1.3. Этот текст можно озаглавить

- А. Приобретайте качественные товары!
- В. Попробуйте стать мастером кулинарии!
- С. Используйте вещи по своему назначению!

→ Czy dla autora ważna jest jakość odzieży? Dlaczego autor z ironią mówi o ludziach kolekcjonujących markowe obuwie?

→ Czy tekst mówi o umiejętnościach kulinarnych? W jaki sposób można interpretować ostatni zwrot *Приятного аппетита!*?

→ Dlaczego artysta swoją pracę dedykował ludziom, którzy kupują buty i ich nie noszą? Dlaczego artysta stworzył obuwie, które można zjeść?

Transkrypcja

Дизайнер Йост Гудриаан придумал кроссовки, которые созданы не из кожи, а из... шоколада. Свою арт-работу дизайнер адресовал людям, которые покупают ботинки известных производителей, чтобы ни разу их не надеть. Йост Гудриаан с иронией говорит, что вместо того, чтобы носить спортивную обувь, люди коллекционируют товары известных марок, например, от *Nike* или *Adidas*. Художник призывает

не создавать себе кумира из одежды и аксессуаров. Не случайно он выбрал именно шоколад в качестве материала для своих работ. Таким образом он хотел показать, что продукты надо есть, а обувь и одежду носить. Его кроссовки съедобные, значит согласно замыслу автора: «Приятного аппетита!»

По <http://ru.publika.md>

Poprawne rozwiązania

1.1.	B
1.2.	C
1.3.	C

Zadanie 2.

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

2.1. Журналистка ведёт свой репортаж из/с

- A. железнодорожного вокзала.
- B. школьной библиотеки.
- C. торгового центра.

Tekst 2.

2.2. Автор текста

- A. жалуется на поведение начинающих водителей.
- B. предлагает скидку на обучение на водительские права.
- C. рекомендует курсы повышения водительского мастерства.

Tekst 3.

2.3. В интервью говорится о

- A. новой роли известной актрисы.
- B. полицейских манёврах в аэропорту.
- C. романтическом признании в чувствах.

Oprócz zadań wielokrotnego wyboru opartych na kilku krótkich tekstach w arkuszach występuje też zadanie oparte na dłuższym tekście. W zadaniu tym należy dokończyć zdania lub odpowiedzieć na pytania odnoszące się do treści wywiadu, wybierając jedną z czterech odpowiedzi.

- ☞ Zanim zapoznasz się z tekstem przeczytaj wszystkie zdania/pytania wraz z opcjami odpowiedzi. Podkreśl w nich kluczowe wyrażenia, abyś wiedział, na czym skupić uwagę, słuchając tekstu.
- ☞ Cztery spośród pięciu zdań/pytań odnoszą się do szczegółowych informacji zawartych w tekście. Jedno sprawdza, czy rozumiesz, jaki jest ogólny sens fragmentu/całego tekstu lub jaki jest cel wywiadu, lub kim jest jeden z rozmówców.

- ☞ Pamiętaj, że zadania ułożone są według kolejności występowania informacji w tekście. Zadanie na końcu dotyczy zawsze całego tekstu lub ostatniego fragmentu.
- ☞ W przypadku zadań opartych na wywiadzie zwróć uwagę na to, którego rozmówcy dotyczy dane zdanie/pytanie. Informacje zapisane w odpowiedziach mogą dotyczyć drugiego rozmówcy.
- ☞ Jeśli nie możesz znaleźć właściwej informacji, wyklucz odpowiedzi niezgodne z usłyszonym tekstem.
- ☞ Na egzaminie wysłuchasz tekstu dwukrotnie. Możesz więc upewnić się co do poprawności Twoich wyborów, słuchając tekstu po raz drugi.

Zadanie 3.

Usłyszysz dwukrotnie wywiad z uczestnikiem wyprawy rowerowej. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B, C albo D.

3.1. Идея кругосветки казанских велосипедистов связана с/со

- A. благотворительной акцией.
- B. студенческой спартакиадой.
- C. попыткой установить рекорд.
- D. юбилеем беспримерного пробега.

Wskazówki do rozwiązania zadania

→ W jakim kontekście w tekście pojawia się wzmianka o akcji charytatywnej? Kiedy Paweł brał udział w tego typu imprezie?

→ Czy Paweł z Alenem uczestniczyli w imprezie sportowej? Czy miała ona związek z wyprawą dookoła świata?

→ Czy Pawła i Alena interesowało pobicie rekordu podczas wyprawy? Czy chcieli zostać wpisani do księgi rekordów Guinnessa?

→ Dlaczego rowerzyści chcieli ukończyć podróż właśnie w tym roku? O jakim jubileuszu jest mowa w tekście?

Transkrypcja

В нашей студии Павел Грачёв – призёр чемпионата России по велотуризму, многократный участник благотворительного «Солнечного Велопробега». В июле этого года Павел вместе с Алёной Хайруллиной завершил путешествие вокруг света на велосипедах.

Журналистка: Павел, почему вы решили отправиться в такой долгий и трудный путь?

Павел Грачёв: Мы стартовали из Казани и в течение восьми месяцев, огибая земной шар, проехали по тринадцати странам. Нам удалось побывать в городах, которые когда-то принимали Всемирные студенческие игры. Но не это было нашей целью. В Книгу Гиннеса мы также не стремились попасть. Главное было в другом. Мы хотели окончить поездку именно в этом году, потому что как раз сто лет назад казанский велосипедист Онисим

Панкратов завершил своё двухлетнее путешествие по земному шару. Это было первое в истории кругосветное путешествие на велосипеде. Никто и никогда перед ним ничего подобного не совершал. Вот и пришла идея в честь этого необыкновенного события организовать наш велопробег.

3.2. Велосипедисты познакомились

- A. в горном походе.
- B. по дороге на работу.
- C. на языковых курсах.
- D. во время командной гонки.

Kiedy Paweł i Alen brali udział w wyścigach rowerowych po górach? Czy Paweł wspomina, że wtedy się poznali?

Dlaczego Paweł spieszył się do szkoły? Co podpowiada informacja o nieznanym rowerzystyście na drodze?

Dlaczego Paweł wspomina o szkole i języku angielskim? Czy z tekstu wynika, że obaj z Alenem byli na kursie językowym?

Co Paweł mówi o wyścigach, w których startował razem z Alenem? Czy Paweł wspomina o drużynie, o innych rowerzystach?

Transkrypcja

Журналистка: Как сложилась ваша команда с Аленом?

Павел Грачёв: Велотуризм – это спорт индивидуальный. Человек сам выбирает, куда и с какой скоростью ему надо двигаться. Но принимая участие в совместных проектах, надо доверять партнёру, находить компромиссы. Перед тем как принять решение о кругосветке, мы с Аленом участвовали в велосипедном пробеге по маршруту Санкт-Петербург – Казань, был также поход по горным вершинам пятой категории сложности. Хотя первая встреча с Аленом вовсе не предвещала так серьёзного сотрудничества – всё произошло случайно. Я утром спешил в школу, где преподаю английский язык. А какой-то упорный велосипедист настойчиво хотел меня обогнать. Так у нас начались неофициальные соревнования. Мы остановились, стали общаться и, конечно, я опоздал в школу, а Ален в бюро.

3.3. В пути у друзей были трудности, связанные с

- A. резкими переменами погоды.

W jakich warunkach było ciężko jechać? Na czym najbardziej skupia się Paweł, opowiadając o trudnościach? Dlaczego wymienia zjawiska pogody?

В. хранением продуктов.

→ Czy Paweł narzeka na trudności z przechowywaniem produktów na trasie?

С. поиском мест для ночлегов.

→ W jaki sposób rowerzyści szukali miejsc noclegowych? Gdzie nocowali w czasie podróży? Czy były problemy ze znalezieniem noclegów?

Д. недостатком питьевой воды.

→ Czy rowerzyści mieli problemy z wodą pitną? Dlaczego dają przykład amerykańskiej prerii? Jak sobie tam radzili?

Transkrypcja

Журналистка: Кругосветка – это более двадцати тысяч километров! Как вы рассчитывали свои силы, планировали питание, ночлеги?

Павел Грачёв: На каждый день мы подбирали оптимальную дистанцию. Тут всё шло гладко. С продуктами питания проблем не было. С водой также: даже в прериях Америки есть места, где её можно набрать. Мы останавливались переспать у местных жителей, заранее договорившись об этом через Интернет. Настоящим испытанием стали для нас непредвиденные холода. Мы стартовали в ноябре. Надеялись, что на западе будет теплее, чем в Казани. И действительно – сначала солнышко светило. Но в Германии неожиданно пошёл снег, в Альпах было минус пятнадцать, в США – небывалые снегопады. Ехать в таких условиях было тяжело!

3.4. Рассказывая о путешествии, Грачёв восхищается больше всего

А. венецианскими каналами.

→ Kiedy Paweł wspomina o rzekach i jeziorach? Kto jest zachwycony Wenecją?

В. американской пустыней.

→ Co ciekawego na pustyni zwiedzili podróżnicy? Kto zachwyca się tym miejscem?

С. альпийскими пейзажами.

→ Czy w rankingu Pawła są Alpy? Jakie alpejskie krajobrazy on wspomina? Jakimi zwrotami je określa? Czy jest nimi zauroczony?

Д. китайской кухней.

→ Jaki zwyczaj związany z kuchnią chińską przejął Paweł? Czy zachwyca się on jedzeniem pałeczkami? Czy Paweł to komentuje?

Transkrypcja

Журналистка: А самое яркое воспоминание, связанное с путешествием?

Павел Грачёв: Ален создал свой рейтинг достопримечательностей, а я свой. Первое место в его рейтинге занимает американский Феникс. Этот город находится в пустыне и весь сделан руками человека – с искусственными озёрами, реками, высаженными растениями. Впечатлили его также Венеция и Китай. Кстати, после Китая кушать палочками вошло у меня в привычку. А что возглавляет мой рейтинг? Вообразите себе заснеженные вершины Альп, а оттуда – сказочный вид на город, дома, запорошенные снегом. Это просто волшебство!

3.5. Обращаясь к слушателям в конце интервью, велосипедист

- A. учит, как подготовиться к велопутешествию.
- B. доказывает, что с поездкой справится каждый.
- C. предостерегает перед трудностями кругосветки.
- D. советует серьёзно взвесить решение о путешествии.

→ Czy Paweł namawia do udziału w wyprawie? Co mówi o uczuciach i emocjach przed podróżą? Czy mówi o przygotowaniu do podróży?

→ Czy każdy człowiek psychicznie i fizycznie jest gotów pokonywać trudy tak długiej wyprawy? Co mówi o tym Paweł?

→ Czy Paweł wspomina o trudnościach podczas podróży? Czy przestrzega przed kłopotami w czasie wyprawy?

→ Czy Paweł uważa, że należy brać przykład z ich wyprawy? Czy Paweł radzi, aby zastanowić się przed podjęciem decyzji o podróży dookoła świata?

Transkrypcja

Журналистка: Что Вы скажете тем, кто захочет обогнуть земной шар, следуя вашему примеру?

Павел Грачёв: У каждого нормального человека перед велосипедным путешествием возникает ряд сомнений, могут появиться даже опасения и страхи, что будет тяжело, что не хватит сил. И это нормально! Хотя в кругосветке трудностей не больше, чем в обычной жизни. Здесь дело в другом. Важно задуматься, зачем тебе это надо и надо ли вообще. Это главный вопрос, на который человек должен честно ответить самому себе. Вовсе не каждый может и должен брать с нас пример. Это не для всех. Тут не поможет ни подготовка, ни советы друзей.

По <http://continent-ex.ru>

Poprawne rozwiązania

3.1.	D
3.2.	B
3.3.	A
3.4.	C
3.5.	D

Zadanie 4.

Usłyszysz dwukrotnie wywiad z młodym rosyjskim artystą. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B, C albo D.

4.1. В начале интервью Иван

- A. призывает стать стрит-артёром.
- B. надеется победить на фестивале.
- C. восхищается работами своих сотрудников.
- D. подчёркивает значение уличного искусства.

4.2. Художники занялись стрит-артом, потому что они

- A. потеряли свою прежнюю работу.
- B. получили заказ от городских властей.
- C. хотели расширить круг своей публики.
- D. включились в благотворительный проект.

4.3. Работы Даши и Ивана изображают

- A. знаменитых людей.
- B. морских животных.
- C. удивительные растения.
- D. астрономические объекты.

4.4. Технику зеркальной мозаики Иван

- A. изобрёл сам.
- B. освоил на курсах.
- C. нашёл в Интернете.
- D. позаимствовал у друга.

4.5. В ближайшее время художники намерены

- A. приобрести транспортное средство.
- B. совершенствовать талант за границей.
- C. объединиться с петербургскими мастерами.
- D. использовать для работ промышленные объекты.

1.2. Zadania na dobieranie

- Ten typ zadania oparty jest na czterech odrębnych monologach o zbliżonej tematyce. Zanim zapoznasz się ze zdaniem oznaczonymi literami A.–E., do których należy przyporządkować monologi, przeczytaj polecenie. Określono w nim temat tych wypowiedzi – to ułatwi Ci zrozumienie tekstów.
- Przeczytaj 5 zdań znajdujących się pod poleceniem. Zdania te odnoszą się do szczegółowych informacji zawartych w poszczególnych wypowiedziach, a nie są podsumowaniem czy streszczeniem tych wypowiedzi. Wyszukaj w nich słowa i wyrażenia kluczowe, które, Twoim zdaniem, mogą odnosić się do treści zawartych w tekstach. Możesz je podkreślić.
- Pamiętaj, że treści wyrażone w nagraniach będą najczęściej sformułowane w inny sposób niż w zdaniach, które należy dopasować. Uważaj na słowa i wyrażenia w tekstach, które brzmią identycznie, jak te podane w zdaniach. Sprawdź, czy są użyte w tym samym kontekście, czy odnoszą się do takiej samej sytuacji/osoby itp.
- Dobierając zdania do kolejnych wypowiedzi, za każdym razem przeczytaj wszystkie zdania. Tylko w ten sposób zauważysz swoje ewentualne pomyłki.
- Pamiętaj, że jedno zdanie nie pasuje do żadnej wypowiedzi.
- Zapisuj swoje rozwiązania. Jeśli masz wątpliwości, zanotuj przy zadaniu oznaczenia literowe zdań, których nie wyklucasz. Sprawdźs swoje rozwiązania podczas ponownego zapoznania się z wypowiedziami.

Zadanie 5.

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi na temat reklamy. Do każdej wypowiedzi (5.1.–5.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli. **Uwaga:** jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

A. Клиенты запоминают хороший рекламный лозунг.

B. Покупая продукты, узнаете о культурном событии.

C. Любимым местом съёмок рекламы становится улица.

D. Обыкновенная реклама может стать художественной.

Wskazówki do rozwiązania zadania

→ W której wypowiedzi autor mówi o klientach swojej firmy. Jakich słów autor użył, mówiąc o *hasle reklamowym*?

→ W której wypowiedzi jest mowa o wizycie w sklepie? Czy jest tam reklama wydarzenia kulturalnego? Jakiego?

→ W której wypowiedzi jest informacja o kręceniu filmu reklamowego. W jakim miejscu to się odbywa? Czy jest to ulica?

→ Jaki stosunek do zwykłej reklamy ma autor jednej z wypowiedzi? W jaki sposób można poprawić jej jakość?

Е. Дневной заработок в рекламе обеспечит питание на несколько дней.

W której wypowiedzi autor opowiada o pieniądzach zarobionych w ciągu jednego dnia? Na co autor je przeznaczył?

5.1.	5.2.	5.3.	5.4.

Transkrypcja

5.1.

Вы видели, какие странные приёмы стали применять рекламные компании для увеличения своих заработков и для привлечения клиентов? Недавно на смотровой площадке Воробьёвых гор стояла огромная рама в виде телевизора, без лозунга, без графики. Оказывается, таким образом известная компания рекламировала новую модель своего телевизора. А в минском торговом центре мне удалось приобрести на завтрак куриные яйца, на которых было объявление, сообщающее о дате и месте концерта известного английского ансамбля. Так что, если захотите присесть в кафе, а на сиденье будет напечатан рисунок – не смущайтесь, садитесь! Он тут специально для вас.

По <http://myressay.my1.ru>

5.2.

Два года назад мы с друзьями ездили на Гоа. Однажды к нам на пляже подошла девушка и предложила сняться в рекламе. Мы согласились, так как загорать и купаться нам было достаточно скучно. Это была реклама очередного продукта здорового питания. Весь ролик был снят на пляже за один день. Мы его потом увидели в Интернете. К сожалению, нас там не видно. Мы смотрели и понимали, что должны быть где-то там, в толпе, на заднем плане. Нам заплатили по 45 долларов. На эти деньги в Индии мы неделю могли кормиться вдоволь. В общем, съёмки мне очень понравились, и в этот раз я еду в Индию с надеждой, что опять сыграю в рекламе. Может, даже в художественном фильме.

По <http://kp.by>

5.3.

Хочу сказать, что в последнее время меня очень разочаровывает реклама на тротуарах и асфальте. Она располагается в самых людных местах, выглядит некрасиво, как будто бы у авторов отсутствовал вкус. Я считаю, что этот вид рекламы нужно упорядочить. Поэтому предлагаю городским властям выделить места для такой рекламы, создать руководство для графиков, что и как рисовать. В перспективе трафаретный отпечаток, который является штампом, простой рисунок или надпись на асфальте могут превратиться даже в произведение искусства. Вы видели живую или на снимках 3D-иллюзии? Сложно поверить, что это всего лишь рисунки на асфальте – настолько реалистично они выглядят.

По <http://yvision.kz>

5.4.

После покупки оборудования и ремонта тренажёрного зала у меня осталось мало денег. Чтобы разрекламировать свой бизнес, я раздал буклеты в час пик в ближайших крупных торговых центрах. Потом мне на помощь пришли знакомые, сообщив в социальных сетях о моей фирме. А чтобы всё-таки охватить аудиторию побольше, мы разместили рекламу на окнах автобусов. Причём реклама была двусторонняя: изнутри и снаружи. А чтобы заставить человека обратить на неё внимание, мы сосредоточились на коротких, но выразительных надписях. Некоторых это зацепило и заставило прийти к нам. Они цитируют эти надписи. Значит, идея оказалась оригинальной и приём сработал.

По <http://ibusiness.ru>

Poprawne rozwiązania

5.1.	B
5.2.	E
5.3.	D
5.4.	A

Zadanie 6.

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi na temat udziału w biegu ulicznym. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu dopasuj do każdej wypowiedzi (6.1.–6.4.) odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli. **Uwaga:** jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. Бегать в наушниках мне неудобно.
- B. Люблю делать остановки во время бега.
- C. Перед стартом нужна правильная разминка.
- D. Бег даёт мне возможность сосредоточиться на себе.
- E. Приятно, когда болельщики встречают бегунов на трассе.

6.1.	6.2.	6.3.	6.4.

2. Rozumienie tekstów pisanych

Umiejętność rozumienia tekstów pisanych sprawdzana jest na egzaminie za pomocą zadań zamkniętych typu dobieranie i wielokrotny wybór. Zadania zbudowane są na podstawie różnorodnych tekstów, np. narracyjnych, informacyjnych, użytkowych oraz literackich. W zadaniu może wystąpić jeden tekst bądź kilka niezależnych.

2.1. Zadania na dobieranie**Dobieranie tekstu do zdania**

- ☞ W tym zadaniu znajdziesz albo trzy teksty na zbliżony temat, albo jeden tekst podzielony na trzy fragmenty. Twoim zadaniem jest wskazanie, w którym tekście/fragmencie pojawia się informacja zawarta w zdaniu w tabeli.
- ☞ Przeczytaj tekst/teksty pobieżnie, aby zrozumieć, o czym jest/są.

- Czytając po raz drugi, znajdź te fragmenty, które, Twoim zdaniem, odnoszą się do poszczególnych zdań w tabeli. Zwróć uwagę, że zdania dotyczą szczegółowych informacji zawartych w tekście/tekstach. Nie szukaj jednak w tekście dokładnie takich samych słów jak te, które występują w zdaniach. Mogą one być użyte w innym kontekście. Skup się na wyrażeniach synonimicznych i parafrazach.
- Pamiętaj, że w jednym z tekstów musisz znaleźć informacje pasujące do dwóch zdań z tabeli.
- Po zapoznaniu się z kolejnym fragmentem/tekstem za każdym razem przeczytaj wszystkie podane w tabeli zdania. Tylko w ten sposób zauważysz swoje ewentualne pomyłki.

Zadanie 7.

Przeczytaj trzy teksty (A–C) oraz pytania ich dotyczące (7.1.–7.4.). Do każdego pytania dopasuj właściwy tekst. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jeden tekst pasuje do dwóch pytań.

Какой автобус заинтересует тех, кто

7.1. хочет участвовать в фотосессии?

7.2. увлекается книжными новинками?

7.3. собирается ответить на вопросы анкеты?

7.4. желает попробовать сладости во время поездки?

Wskazówki do rozwiązania zadania

→ Czy informacja o fotografiach na ścianie pasuje do tego pytania? W którym z fragmentów znajduje się informacja o pozowaniu do fotografii i o rekwizytach?

→ W którym fragmencie występuje słowo *nowinka*? Dlaczego nie jest to informacja, której szukasz? W którym fragmencie jest mowa o nowościach wydawniczych?

→ W którym fragmencie znajduje się informacja o możliwości wzięcia udziału w ankiecie? Czego będzie dotyczyć sondaż i kto będzie go przeprowadzał?

→ W którym fragmencie pojawiają się zwroty związane z żywieniem? Gdzie pojawia się informacja o poczęstunku dla pasażerów? Co im proponowano? Kto ich częstował?

7.1.	7.2.	7.3.	7.4.

На улицах городов в автобусах проводят необычные акции, которые поднимают настроение и заряжают горожан позитивной энергией.

- A.** В Москве появилась новинка – автобусы «Зелёный путь». Их особенностью является отсутствие какого-либо маршрута и расписания. Пассажир, который входит в автобус, не знает, в какую сторону он поедет, и когда будет следующая остановка. В салоне висят фотографии достопримечательностей столицы. Стоимость проезда такая же, как на всех линиях городского транспорта. Но можно заплатить за билет меньше. Скидку получают пассажиры, которые обещают принять участие в опросе на тему любимых кафе и ресторанов. Опрос проводят волонтеры в течение поездки. Эти автобусные маршруты ввели на летние месяцы. Сотрудники транспортной компании рады тому, что идея нравится горожанам.

По <https://ru-ru.facebook.com>

- B.** Вчера на улицы Нижнего Новгорода выехал «Автобус с сюрпризом». Во время поездки играла весёлая музыка. В салоне работала девушка, которая предлагала пассажирам прохладительные напитки, печенье и конфеты. Салон комфортабельного автобуса условно был разделен на две зоны: «бизнес-класс» и «эконом». Стоимость проезда в эконом-классе составляла 10 рублей, в бизнес – 20. Но главное – деньги получал пассажир, а не наоборот. Пассажиры не могли поверить, что не они платили, а им давали деньги. А ещё каждый из пассажиров получил на память рекламные буклеты с информацией о литературных произведениях, которые недавно поступили на рынок. Акция имела большой отклик среди горожан.

По <http://progorodnn.ru>

- C.** В городском автобусе Тобольска выступили звёзды мировой эстрады. Правда, не реальные. Это местные артисты перевоплотились в известных певцов, которых, выбрали участники уличного опроса. Артисты стояли в салоне автобуса, подобно восковым фигурам. Пассажиры, которые вошли в автобус, могли послушать их пение. Для этого необходимо было пробить билет в специальных компостерах. После этого начинала звучать музыка, фигуры поочередно оживали и исполняли хиты из репертуара изображаемых персонажей. Во время поездки пассажиры могли подобрать реквизит и сфотографироваться со «звёздами». Снимки были показаны в Интернете. Этой акцией организаторы решили призвать горожан оплачивать проезд в общественном транспорте. Они намерены и дальше проводить подобные акции.

По <http://news.tut.by>

Poprawne rozwiązania

7.1.	C
7.2.	B
7.3.	A
7.4.	B

Zadanie 8.

Прeczyтай три текста (А–С) oraz zdania ich dotyczące (8.1.–84.). Do każdego zdania dopasuj właściwy tekst. Wpisz rozwiązania do tabeli. **Uwaga:** jeden tekst pasuje do dwóch zdań.

- 8.1. Этот театр приезжает к зрителям.
- 8.2. Здесь зритель может попробовать себя в роли повара.
- 8.3. Здесь перед спектаклем зрителей угостят сладостями.
- 8.4. Здесь за просмотр постановки зрители платят столько, сколько захотят.

Wskazówki do rozwiązania zadania

Co robią widzowie przed spektaklem? Gdzie mogą zjeść cukierki lub ciastko? Który tekst o tym opowiada?

W którym fragmencie jest mowa o płaceniu za bilet? Kto decyduje o jego cenie? W jaki sposób zbierane są te pieniądze?

8.1.	8.2.	8.3.	8.4.

Существует много театров, не признающих общепринятых рамок. Это мастерские, где каждый спектакль поражает самых требовательных зрителей. Ниже примеры некоторых из них.

- A. В «Театре живых кукол» вы прямо на входе погружаетесь в необычную атмосферу. Вас встречают говорящие, внушительных размеров куклы. Никаких окошек с надписью «касса» нет, но кукла Лиса Алиса напоминает о необходимости рассчитаться за билет. Сделать это можно, положив какую-нибудь монетку в её мешок. Пока вы не заняли своё место в одном из многих рядов, пройдитесь по театру. Загляните в театральный буфет, где куклы предлагают бесплатные конфеты, печенье и чай. В ожидании пьесы, у вас есть возможность пообщаться с говорящими куклами, которые потом выступят на сцене. Звенит звонок, спектакль скоро начинается.

По www.kvjournal.ru.

- B. Театр «Тень» предлагает «Скорую театральную помощь». Этот театр размещён в карете скорой помощи. Внутри театрамобиля перед зрителями оказывается миниатюрная сцена. На ней 5-сантиметровые марионетки. Здесь нет балкона, бельэтажа и нет также кафе. А в ложу сядут только три человека друг возле друга, столько мест в мобильном театре. Зрители смотрят 10-минутное представление через маленькие окошки. Звоните и заказывайте билеты онлайн и через два часа театр на колёсах подъедет в любое место Москвы. Если у вас праздник и нужен необычный подарок, мы вам поможем.

По www.letidor.ru

- C. Московский «Театр Вкуса» всем ассоциируется с едой, но спектакли не только о кулинарии. В театре две категории зрителей. Одни вместе с артистами выступают на сцене. Они пекут хлеб, режут зелень для салата и разговаривают о вечных ценностях: семье и искусстве. Посетитель, перешагнувший порог театра,

может подработать на кухне, стать манекенщицей или бизнесменом. И, кстати, справляется со своей ролью. Другие зрители наблюдают за сюжетом, сидя за столиками, как в уютном ресторанчике. Они с интересом наблюдают за экспериментами в приготовлении еды. Хотите почувствовать вкус к литературе, музыке и живому общению – купите билет в «Театр Вкуса».

По www.letidor.ru

Zadanie 9.

Przeczytaj tekst, który został podzielony na trzy fragmenty (A–C) oraz pytania go dotyczące (9.1.-9.4.). Do każdego pytania dopasuj właściwy fragment tekstu. Wpisz rozwiązania do tabeli. **Uwaga:** jeden fragment pasuje do dwóch pytań.

В каком фрагменте текста можно найти информацию о том, что в кафе		
9.1.	клиент должен иметь под рукой свой сотовый?	
9.2.	во время летнего периода за место не платят?	
9.3.	клиент может наблюдать за процессом изготовления блюда?	
9.4.	у посетителей есть возможность организовать своё рабочее пространство?	

НЕОБЫЧНОЕ КАФЕ

- A.** В Екатеринбурге открылось заведение *Freelance Café*, где можно назначить деловую встречу, поработать над дипломом или спокойно поговорить по телефону. Идея кафе заключается в том, чтобы создать условия для труда. Клиенты могут воспользоваться необходимой оргтехникой. Гости, используя жалюзи и переносные перегородки, могут приготовить для своих групп отдельные боксы и отгородиться от других. Поэтому зал кафе легко трансформируется. Человек приходит, рассчитывается за столик, за время и занимается. В стоимость аренды входят блюда, которые он заказал. Эта система действует все месяцы, кроме июня, июля и августа, когда за столик не взимается взнос. В меню нет алкоголя, нельзя курить, поэтому здесь нет шумных компаний.
- B.** Деловой современный житель мегаполиса не хочет ждать – у него нет времени. Он предпочитает полезную еду и не экономит на ней за счёт своего здоровья ни летом, ни зимой. Поэтому у основателей кафе родилась идея организовать здоровое питание. Для этого была установлена особая печь, которая быстро готовит вкуснейшую и простую еду – овощи, рыбу, мясо. Картофель с грибами и индейкой посетитель ждёт лишь 3 минуты! Если есть желание, он может оставить свой столик и проконтролировать, как варится его индейка. Принцип работы печи основан на обработке продуктов горячим паром под высоким давлением
- C.** Основная целевая аудитория *Freelance Café* – это молодые люди и представители бизнеса, которые следят за развитием современных технологий и умело пользуются их достижениями. Поэтому была выбрана уникальная система лояльности – программа *iiko.NET*, которая использует личный номер телефона для идентификации гостя. Так возникла принципиально новая система. Посетителям выгодно и интересно получать бонусы в личный кошелек на своём мобильнике

и платить ими, занося свой индивидуальный промо-код прямо со своего телефона или с гостевого компьютера. Так получается дешевле. Кроме того, гости могут участвовать в различных акциях кафе.

По www.iiko.ru

Uzupełnianie luk w tekście

- Przeczytaj cały tekst, ignorując luki i zastanów się, jaki jest jego ogólny sens.
- Przeczytaj zdania umieszczone pod tekstem. Zwróć uwagę na ich treść oraz budowę. Pamiętaj, że jedno zdanie nie pasuje do żadnej luki.
- Ponownie przeczytaj fragment tekstu, w którym znajduje się pierwsza luka. Zwróć szczególną uwagę na zdanie poprzedzające lukę i na zdanie następujące po niej i zastanów się, jakiej informacji brakuje w tym fragmencie.
- Zdanie logicznie pasuje do otaczających je zdań, gdy nie zaburza chronologii i ciągłości opisywanych wydarzeń, mówi o tych samych osobach, a wydarzenia toczą się w tym samym czasie i miejscu.
- To, czy wstawione zdanie gramatycznie pasuje do zdań przed i po luce, sprawdzisz, analizując przede wszystkim poszczególne zdania/części mowy w otoczeniu luki, a także ich formy gramatyczne.
- Możesz podkreślić w zdaniu poprzedzającym lukę i w zdaniu następującym po nim oraz w brakującym zdaniu te słowa lub wyrażenia, które, Twoim zdaniem, wskazują na logiczne lub gramatyczne powiązania między nimi.
- Brakujące zdanie/fragment tekstu musi łączyć się pod względem logicznym i gramatycznym zarówno ze zdaniem poprzedzającym, jak i następującym.
- Niekiedy brakujące zdanie/fragment tekstu może poprawnie łączyć się ze zdaniem poprzedzającym, ale nie pasować do fragmentu następującego po nim (lub odwrotnie). Nie jest to wtedy prawidłowo dobrane zdanie/fragment tekstu.
- Uzupełniając luki, czytaj za każdym razem wszystkie zdania A.–E. Tylko w ten sposób sprawdzisz, czy Twoje wybory są słuszne.
- Na koniec przeczytaj cały tekst ze wstawionymi zdaniami. To ostateczny sprawdzian Twoich decyzji.

Задание 10.

Прeczyтай текст, z którego usunięto cztery fragmenty. Wpisz w luki 10.1.–10.4. litery, którymi oznaczono brakujące fragmenty (A–E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. **Uwaga:** jeden fragment został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

СТАББС С АЛЯСКИ

Как заработать на туристах, если в местности нет интересных достопримечательностей? Выход есть всегда.

Пятнадцать лет назад в небольшом городке Талкитне на Аляске пришло время вновь избирать главу города – мэра. **10.1.** ____ Не совсем обычного. Он не умел разговаривать, писать, читать, да и вообще не был человеком. Это был котёнок по имени Стаббс. Казалось бы, над таким предложением стоило лишь весело посмеяться и внести в список мировых курьёзов. Но всё-таки, кот Стаббс набрал наибольшее число голосов и стал самым известным и любимым мэром крошечного городка на Аляске. Но самое удивительное в этой истории то, что с тех пор Стаббса выбирают на высшую руководящую должность каждый год. Жителям не мешает, что мэром является животное. **10.2.** ____ Поэтому в этом году кот стал мэром уже 15-й раз. Конечно же, этот пост является условным. То есть, у kota нет никаких обязанностей, присущих настоящему мэру. Тем не менее, он делает ежедневный обход своего города, заглядывает к местным бизнесменам, и встречается с посетителями. Ему также нравится принимать гостей и участвовать в фотосессиях. Всё как у настоящего политика. Благодаря необычному мэру городок Талкитна стал популярным. Кот приносит городку не только широкую известность, но и хорошую прибыль. Ежегодно более 70 тысяч человек из разных стран мира посещают его. **10.3.** ____ Гостям приятно своими глазами увидеть пушистого мэра города и сфотографироваться с ним. Естественно, он стал настоящей легендой.

Похоже, что сам кот чувствует себя настоящим руководителем. Ведь за пятнадцать лет пребывания на посту мэра Талкитны у него появилась довольно необычная привычка. Теперь он пьёт воду исключительно из бокала. И не просто воду, а коктейль с добавлением кошачьей мяты. **10.4.** ____ На неё входят около 900 постоянных читателей. Желаем Стаббсу успехов и долгих лет пребывания на посту мэра маленького городка на Аляске.

По <http://biznesvbloge.ru>

Wskaźówki do rozwiązywania zadania

O jakim wydarzeniu sprzed lat mówi zdanie przed luką? Który z fragmentów A-E również odnosi się do wyborów mera w przeszłości? W zdaniu po luce występuje _____ przyimek w określonym przypadku. We fragmencie, który zamierzasz wstawić, powinien znajdować się rzeczownik w tym samym przypadku.

Zdanie przed luką informuje o reakcji mieszkańców na kota-mera. Który z fragmentów A-E rozwija tę myśl? W zdaniu po luce znajduje się informacja, dlaczego kota wybrano po raz piętnasty. W którym fragmencie jest mowa o pozytywnym stosunku mieszkańców do kandydatury Stabsa?

W zdaniu przed luką i w zdaniu po luce jest informacja o turystach. Który fragment A-E odnosi się do osób odwiedzających miasteczko i mera? W tym fragmencie odpowiedź będzie zaimkiem w liczbie mnogiej, który określa *turystów* w zdaniu przed luką.

W którym fragmencie spośród A-E można dowiedzieć się więcej o ulubionym napoju kota? Zdanie po luce zawiera informację o liczbie czytelników. Który fragment A-E kontynuuje tę myśl i gramatycznie pasuje do zdania po luce.

- A. Это растение, которое известно своим необычным воздействием на представителей кошачьих. У кота есть собственная страничка на *Facebook*.
- B. Это даже лучше: у него никогда не поднимется лапа, чтобы взять взятку. Таким доверием горожан не может похвастаться ни один политик.
- C. Действительно, такое предложение им не понравилось, они лишь с шуткой отнеслись к нему.
- D. Многие из них приезжают из разных уголков страны только ради «аудиенции» у мэра-кота, который одаривает их приветственным мурлыканьем.
- E. Но, так как предыдущий кандидат никому не нравился, а других просто не было, группа энтузиастов выдвинула своего кандидата.

Poprawne rozwiązania

10.1.	E
10.2.	B
10.3.	D
10.4.	A

Zadanie 11.

Прeczytaj tekst, z którego usunięto cztery fragmenty. Wpisz w luki 11.1.–11.4. litery, którymi oznaczono brakujące fragmenty (A–E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. Uwaga: jeden fragment został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

УМЕТЬ РАЗГОВАРИВАТЬ С ЖИВОТНЫМИ

Считается, что, утратив рай, человек утратил своё умение понимать зверей и птиц. Но современная наука не оставляет попыток наладить контакт с «меньшими братьями». Учёные обещают, что уже через полвека будет изобретена система для расшифровки и передачи чувств и мыслей животных. **11.1._____** Для этого современному человеку не нужны колдовство и чтение заклинаний. Как правило, связь происходит телепатически. Хотя существуют и другие способы.

Своим умением разговаривать с животными известна Жанна Вейс, обладающая паранормальными способностями. Она работает в южноафриканских заповедниках. Там она налаживает контакт с самыми разными животными. Ей удалось мысленно успокоить взбесившегося слона, а также отыскать в заповеднике двух осиротевших слонят. А защитник природы Лоурэнс Энтони чуть не стал жертвой слона. Животное напало на автомобиль, на котором Энтони путешествовал с приятелями. Слон вёл себя крайне агрессивно: выбил окно, проломил крышу. Дело могло окончиться бедой. **11.2._____** Услышав их, слон остолбенел, потом расслабился и неторопливо ушёл в заросли. Лоуренс объяснил приятелям, что они сами спровоцировали животное. Люди вторглись на его территорию, а слон хотел её защитить от незваных гостей. К счастью, человек сумел извиниться перед животным и упросил его никого не трогать.

Можно ещё привести пример общения с животными из прошлого. Известно, что это удавалось индейцам Великих Равнин, таким, как дакота, семинолы, команчи. Когда-то лошадь в жизни индейца играла огромную роль. **11.3._____** Чтобы лошадь не боялась и чувствовала себя во время обучения комфортно, применялись магические ритуалы. Животным пели песни, называли секретными именами, поили отварами, кормили определёнными травами. С лошадьми играли в мяч, их приглашали на совет, когда принимались важные для племени решения. В результате лошадь была очень привязана

к человеку, не боялась его, слушалась и часто спасала ему жизнь. Известен случай, когда апачи угнали табун лошадей у индейцев папаго. Дело было зимой, лежал глубокий снег. Папаго бросились в погоню. **11.4.**_____ Поэтому, разочарованные, папаго вернулись домой. Позднее апачи рассказали, что заставили лошадей пройти по стволам поваленных деревьев настолько далеко, чтобы погоня потеряла след.

По <http://fargate.ru>

- A. Но человек заговорил с животным. По свидетельствам очевидцев, его «слова» напоминали одновременно шум ветра и шелест тростника.
- B. Это животное было постоянным спутником каждого члена племени. И его воспитание проходило без боли и страха.
- C. Благодаря ему звери различают отдельные лица. Поэтому всегда ведут себя по-разному в контакте с разными людьми.
- D. Оказалось, что у края леса следы исчезли. Было такое впечатление, что животные вместе с всадниками взлетели в небо.
- E. Тем не менее, уже сегодня это возможно. Есть люди, которые утверждают, что умеют общаться с животными.

Zadanie 12.

Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery fragmenty. Wpisz w luki 12.1.–12.4. litery, którymi oznaczono brakujące fragmenty (A–E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. Uwaga: jeden fragment został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

«ЧЕТЫРЕ ГОЛУБЫЕ ЛЕНТОЧКИ...»

Преподавательница университета предложила своим первокурсникам принять участие в эксперименте. **12.1.**_____ Затем попросила, чтобы каждый приколот одну ленточку себе на одежду, потому что они важные и значимые люди в её жизни.

Студенты выполнили просьбу. Преподавательница предложила подумать о том, кто для них наиболее значимый человек, и вручить ему остальные ленточки. При этом необходимо было рассказать избраннику об эксперименте, попросить продолжить его и передать оставшиеся ленточки. Ожидаемый результат – проследить, как маленькая ленточка может влиять на людей.

Озадаченные студенты вышли из аудитории, размышляя над тем, кому подарить свои ленточки. **12.2.**_____ А у Игоря появилась проблема. Он жил далеко от дома и не мог отдать ленточки родным или близким. Всю ночь он думал над полученным заданием и только к утру решил вручить свои ленточки другу. Именно Андрей посоветовал ему поступить в университет, помогал ему и поддерживал в трудную минуту.

После занятий Игорь пошёл в офис друга. Тот был удивлён его появлением без предварительной договорённости. Решив, что произошло что-то плохое, Андрей спросил друга, что случилось. **12.3.**_____ Смущённый и тронутый молодой человек, ранее не испытывавший подобного внимания от других, пообещал продолжить эксперимент. Андрею пришла в голову рискованная идея – отдать ленточки своему шефу, человеку очень строгому, досконально владеющему своей профессией и всегда занятому. Молодой человек застал своего босса за чтением новых проектов, его стол был завален бумагами.

– Я слушаю Вас – сказал начальник. Парень, заикаясь от страха, объяснил причину своего прихода. Шеф с сомнением принял две голубые ленточки.

В этот день шеф нарушил свой распорядок – сидеть допоздна на работе – и вовремя ушёл домой. **12.4.** ____ Потом мужчина рассказал о молодом подчинённом и его необычном подарке. Прикрепляя ленточку с надписью: «Ты очень важен для меня» к футболке сына, он добавил:

– Я понял, что могу отдать эти ленточки только вам, потому что вы, жена и сын, – самое ценное, что есть у меня.

По www.mirpozitiva.ru

- A. Студент рассказал о причине своего визита. Он подарил другу три ленточки и попросил одну из них надеть на лацкан пиджака.
- B. Жена и сын были удивлены и растеряны, так как отец семейства редко проводил время с семьёй.
- C. Она раздала студентам по четыре голубые ленточки. На каждой из них было написано: «Ты очень важен для меня».
- D. Подчинённый ответил, что многому научился и восхищается его энтузиазмом. Ему приятно, что он может с ним работать.
- E. Кто-то думал отдать их одному из родителей, кто-то брату, сестре, а кто-то возлюбленному.

2.2. Zadania wielokrotnego wyboru

Zadanie składa się z dwóch niezależnych od siebie tekstów powiązanych wspólnym tematem. Do każdego z nich dołączono odrębne zdania do dokończenia/pytania z czterema opcjami odpowiedzi. Jedno zdanie/pytanie może odnosić się do obu tekstów.

- ☞ Trzy zdania/pytania wymagają od Ciebie odszukania w tekstach konkretnych szczegółów. Pozostałe dwa mogą dotyczyć określenia głównej myśli jednego lub obu tekstów, wskazania intencji autora lub określenia, do kogo tekst jest skierowany. Mogą też sprawdzać, czy potrafisz odróżnić, czy autor dzieli się swoją opinią, czy może cytuje fakty.
- ☞ Jeśli masz za zadanie wyszukać w tekście szczegółową informację, pamiętaj, że może być ona wyrażona za pomocą innych słów niż w zadaniu. Będzie Ci potrzebna zatem znajomość synonimów i antonimów. Jeśli w zdaniu/pytaniu pojawi się takie samo słowo jak w tekście, zwróć uwagę na kontekst, w jakim zostało użyte w obu przypadkach i upewnij się, czy przekazana informacja jest rzeczywiście taka sama.
- ☞ Jeśli masz określić, o czym jest tekst, zastanów się, które z proponowanych rozwiązań podsumowuje go lub w jakiś sposób streszcza.
- ☞ Jeśli z zadania wynika, że masz określić, kim jest nadawca tekstu lub do kogo tekst jest skierowany, zwróć uwagę na wyrażenia, jakich używa autor, zwracając się do odbiorcy (odbiorców), co pisze o sobie i dla kogo przeznaczone są informacje zawarte w tekście.
- ☞ Jeśli musisz określić rodzaj tekstu, zwróć uwagę na użyte środki językowe i stylistyczne charakterystyczne dla danego rodzaju tekstu.
- ☞ Cel wypowiedzi jest często wyrażony w tekście w sposób niebezpośredni. Na przykład jeśli w tekście pojawiłby się fragment *Ta wyprawa jest naprawdę niebezpieczna. Nie wolno ci lekceważyć takiego zagrożenia.*, to intencją autora byłoby prawdopodobnie ostrzeżenie kogoś.
- ☞ Rozpoznając, czy podane w opcjach odpowiedzi zdanie jest faktem czy opinią, pamiętaj, że musisz to zrobić, odnosząc się do tekstu. Nie oceniaj zdań zgodnie ze swoją wiedzą ogólną. Pamiętaj, że fakt to prawda obiektywna, a opinią jest pogląd subiektywny mówiącego lub innej osoby. Jeśli osoba mówiąca przedstawia coś jako realny, naukowo lub statystycznie potwierdzony, zweryfikowany stan rzeczy, należy uznać, że jest to fakt.

W przypadku zadań wymagających wskazania opinii pomocne będą występujące w tekście wyrażenia, np. *По мнению группы учёных; Согласно мнению некоторых.*

- ☉ Zdania/Pytania zwykle uporządkowane są według kolejności pojawiania się informacji w tekstach. Najpierw przeczytaj zdanie/pytanie, potem odzyskaj odpowiadający mu fragment w tekście. Jeżeli zadanie odnosi się do całego tekstu, szukaj w nim wyrażen i zwrotów charakterystycznych dla wskazanej w zdaniu/pytaniu sytuacji.
- ☉ Po rozwiązaniu zadań do pierwszego tekstu przystąp do rozwiązywania zadań do tekstu drugiego, kierując się takimi samymi zasadami.

Zadanie 13.

Przeczytaj dwa teksty związane z przestępczością. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D.

Tekst 1.

СУД

По Е. Дмитриеву

- Встать, суд идёт! – объявили в зале и все покорно поднялись со стульев.
- Гражданин Блудов, вы обвиняетесь... – начал судья.
- ...Пятнадцатого мая, – продолжал судья, – в разгар полевых работ Блудов без всякой необходимости созвал совещание работающих, на котором в продолжение четырёх часов распространялся на тему: «Что посеешь, то и пожнёшь», чем нанёс моральный урон присутствующим мастерам земледелия и материальный ущерб хозяйству. Кроме того, в повседневной жизни Блудов длинными наставлениями отнимает у жителей города полезное время и ставит их в унижительное положение. Так, не имея достаточных знаний, он учит кормящих матерей правилам ухода за детьми, учителей – воспитанию детей, медицинских работников – врачеванию, поваров – кулинарному искусству. Гражданин Блудов, вы признаете себя виновным?
- Не признаю, – торопливо ответил Блудов.
- С какой целью, гражданин Блудов, вы воруете у трудящихся время? – задал вопрос председатель Скакунов.
- Вы подрываете авторитет руководителя. Вы ответите... – пытался было застрашать судей Блудов.
- Я подсчитала, – тряхнула кудряшками Настя, – что в среднем за сутки он у нашей группы отнимает разговорами примерно сто полезных человеко-часов. Стало быть, в месяц – три тысячи, а в год – более шестидесяти тысяч человеко-часов. Делим этот результат на семичасовой рабочий день. Получается, что Блудов без восполнения затрат отрывает восемь тысяч рабочих дней. Если трудовой день оценить хотя бы по пять рублей, то за время его работы руководителем нанесён ущерб фабрике в сумме сорок тысяч рублей.
- Да что вы, друзья, граждане, – с иронией произнёс Блудов. – Самое большое десять человеко-часов в день.
- Вот и пусть отработывает в отдалённых местах, – предложил Скакунов.
- Нет таких законов, – воскликнул не на шутку перепуганный Блудов.
- Есть такая статья! – упорствовала Настя. – Я предлагаю пятнадцать суток строгого заключения и на месяц лишить его права разговаривать в обществе.
- Протесту-у-ю! – изо всей мочи закричал Блудов и... открыл глаза.

13.1. Вина Блудова заключалась в том, что он

- A.** воровал деньги из кассы завода.
- B.** нарушал правила безопасности.
- C.** опаздывал каждый день на работу.
- D.** отвлекал людей от их обязанностей.

Wskazówki do rozwiązania zadania

→ W jakim kontekście w tekście pojawia się wzmianka o materialnej stracie dla przedsiębiorstwa? Co oznacza suma podana przez Nastię?

→ Czy sędzia we śnie Błudowa mówił o naruszeniu zasad bezpieczeństwa pracowników? W jakim kontekście pojawia się w tekście słowo *правила*?

→ W jakim kontekście w tekście pojawia się określenie *4 godziny*? Czy związane to było z jego spóźnianiem się do pracy?

→ W jaki sposób zachowanie Błudowa wpływało na wydajność pracy jego podwładnych?

Сон это или явь? – с тревогой подумал Блудов, ощупывая себя. – Сердце, как у воробья, бьётся, не меньше ста ударов в минуту. Оттого, наверное, и пот пробил. А все этот вредный Скакунов. Вчера на собрании после моего выступления он шутил: «Время воруется. А знаете, что за воровство бывает?» И вот – суд приснился. Ну, ничего, товарищ Скакунов! Ты меня ещё послушаешь! И не раз. Это только во сне ты такой грозный судья. Сегодня же проведу новое совещание, да так, что пух-перо полетит!»

По <http://xa-xa.biz>

13.2. Когда Блудов проснулся, он решил

- A.** изменить своё отношение к труду.
- B.** признать свою вину на собрании.
- C.** позаботиться о своём здоровье.
- D.** отомстить сотруднику.

→ Czy po przebudzeniu Błudow chciał coś zmienić w podejściu do swoich obowiązków kierownika?

→ Dlaczego sen zaniepokoił Błudowa? Czy czuł się winny? Co zamierzał zrobić na najbliższym zebraniu?

→ Jak Błudow czuł się, kiedy się obudził? Czy zamierzał zająć się swoim zdrowiem?

→ Dlaczego sen bardzo poruszył Błudowa? Co postanowił zrobić? Jaki to miało związek z jego współpracownikiem?

Текст 2.**СУПЕРМЕН С ПЕРМСКОЙ ПРОПИСКОЙ**

В Перми живут супергерои. С плохими водителями борется Хелпмен, с нарушителями правил парковки – Капитан Парковка. А на войну с хулиганами вышел Пермяга. Он, как супермен, борется с преступностью и приходит на помощь униженным и обворованным.

Не так давно на Ютубе появился короткий фильм, который с интересом посмотрели почти все жители города, особенно полицейские. Он пользовался даже большей популярностью, чем трансляции футбольных матчей и выступления известных рок-ансамблей. Недалеко от пермской галереи два хулигана издевались над пешеходом, но внезапно в драку вмешался человек в белом спортивном костюме с надписью Пермяга. Он отобрал у хулиганов мобильник и вернул его пострадавшему. Супергерой исчез так же внезапно, как и появился, а его личность до сих пор остаётся тайной.

Гости сайта, на котором появился фильм, одобряют поступок супергероя. Но юристы беспокоятся о его взаимоотношениях с законом, так как действия молодого человека могут быть расценены как превышение границ самообороны. Пермяга рисковал быть привлечённым к ответственности. Всё должно быть в рамках закона, а он не является членом команды или организации, которым разрешено осуществлять такую деятельность.

13.3. Жителей Перми заинтересовал видеоролик о

A. полицейской акции.

Co pokazywał film w Internecie?
Czy była to zorganizowana akcja policjantów?

B. городском спасателе.

Kto wystąpił w obronie przechodnia? Czy można go nazwać ratownikiem?

C. музыкальном концерте.

Czy w tekście jest wzmianka o wydarzeniu muzycznym? Czy film dotyczył koncertu?

D. спортивном мероприятии.

W jakim kontekście pojawia się w tekście informacja o meczach piłkarskich?

Отсутствие официального статуса «супергероя», подтверждённого документами на фирменном бланке с круглой гербовой печатью, не стало препятствием, например, и для Капитана Парковки. Это виртуальный персонаж, который фотографирует машины любителей парковаться не по правилам, а затем размещает эти фото в интернете. Дело, в общем-то, благородное с точки зрения пешеходов. И даже водители благодарили Капитана. Но есть и такие жители, которые не одобряют подобные методы, называя их «клоунскими».

В Перми помимо супергероев есть простые герои из народа. По официальным данным, уже в 2011 году зарегистрировано 65 добровольных народных дружин. С тех пор каждый год появляются новые. Добровольцы спасают людей из горящих домов, ищут пропавших детей, патрулируют ночные улицы, совместно с полицией участвуют в оперативно-

профилактической работе. Многие думают, что они получают хорошие деньги, но этим людям за их работу не платят никакого вознаграждения. Все знают, что члены дружин застрахованы, и дружины имеют официальный статус, у них есть свой регламент поведения с правонарушителями. Кандидаты в ряды дружины проходят жёсткий отбор. Претендент должен иметь хорошее здоровье, не состоять на учёте в полиции и психоневрологическом диспансере.

Как рассказала начальник пресс-службы городской полиции Юлия Горбунова, добровольцы действительно помогают. По её словам, работа народных «дружинников» тихая и кропотливая, шумиха, как супергероям, им не нужна.

Po <http://59.ru>

13.4. Какое из предложений является фактом, а не субъективным мнением?

A. Пермяки относятся положительно к деятельности супергероев.

→ Czy mieszkańcy miasta oceniali działalność superbohaterów? Czy przytoczenie ich oceny jest potwierdzonym faktem, czy opinią?

B. Супергерои являются членами волонтерской дружины.

→ Na jakich zasadach działają w mieście superbohaterzy? Czy reprezentują jakąś grupę? Czy jest to opinia, czy fakt?

C. В Перми растёт количество правоохранительных дружин.

→ Czy w tekście pojawia się informacja o liczbie grup ratowników? Czy ta liczba wzrasta? Na podstawie czego jest to stwierdzone?

D. Пермские дружинники хорошо зарабатывают.

→ Czy członkowie drużyn zarabiają? Czy jest to potwierdzona informacja, czy obiegowa opinia?

13.5. Автор текста

A. знакомит с необычной деятельностью горожан.

→ Czy w tekście znajdują się informacje o wydarzeniach na terenie miasta? Z kim one są związane?

B. предлагает присоединиться к добровольцам.

→ Czy autor apeluje do mieszkańców, aby wstąpili w szeregi ratowników? Czy proponuje taką działalność?

C. благодарит полицейские отряды за помощь.

→ W jakim kontekście pojawia się informacja o pracy policji? Czy autor dziękuje policjantom za pomoc mieszkańcom?

D. предупреждает перед ростом преступности.

→ Czy autor wypowiada się na temat wzrostu przestępczości? Czy przestrzega przed tym zjawiskiem?

Poprawne rozwiązania

13.1.	D
13.2.	D
13.3.	B
13.4.	C
13.5.	A

Zadanie 14.

Przeczytaj dwa teksty związane ze szkołą. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D.

Текст 1.

По Е. Усачёвой

– И долго вы будете шуметь? Я жду тишины! – Учитель математики и классный руководитель Юрий Леонидович Червяков хоть и говорил негромко, но в его голосе слышалась ярость. Юрий Леонидович стоял возле доски. Его волновали эти дети, которые постоянно что-то устраивали, выясняли, мирились и ругались друг с другом.

Слова и интонации, обычно наводящие трепет на 9-й «Б», сейчас не действовали. Класс продолжал гудеть. Обсуждалась сорванная новогодняя вечеринка. По следам ещё свежих событий народ пытался разобраться, почему она быстро закончилась.

Девятиклассники шумели бы весь урок, но тут дверь открылась, и в класс вошла невысокая темноволосая девушка в свитере и джинсах. 9-й «Б» вопросительно посмотрел на неожиданное явление, но при этом никто и не подумал встать, поприветствовать вошедшего взрослого. Кто в какой позе был, в такой и застыл.

– Ну что же, вы сами видите, – повернулся Юрий Леонидович к девушке. – Подобное поведение они считают нормой.

Класс, казалось, очнулся и лениво расползся по своим местам. Пока 9-й «Б» рассаживался по местам, девушка взяла мел. На доске появился трёхмачтовый кораблик, маленький остров с одинокой пальмой и обезьянкой, далёкий горизонт, чайки и лукаво улыбающееся солнышко.

Девушка лизнула кончики меловых пальцев.

– Меня зовут Ольга Владимировна Златогорова. Я школьный психолог. А кораблик с островом вам понадобится для того, чтобы лучше представить, куда мы с вами сейчас отправимся. Посмотрите на рисунок, – короткий палец ткнул в сторону доски, – возьмите листок бумаги и напишите, с кем бы вы отправились на этот необитаемый остров. Выбрать надо одного человека из вашего класса. Я хочу видеть на листочке ваше имя и фамилию вашего друга.

– А если я желаю взять всех? – Васильев вальяжно развалился на стуле.

– Я сказала – одного, – негромко, но жёстко ответила Ольга Владимировна.

Она хитро прищурилась, выжидая время.

– Всё, закончилось! Сдавайте!

В руке психолога росла стопка разнокалиберных тетрадных листков и бумажных огрызков.

– Мы написали, а вы всё это директору покажете... – обиженно выкрикнул Ярик Волков, медленно комкая свой листок.

– Ты думаешь, директору интересно, с кем ты дружишь? – усмехнулась психологиня. – Вряд ли. Все твои друзья останутся в тайне, и я никому ничего не скажу. Договорились? Она выровняла листочки у себя в руках и направилась к двери.

- Надеюсь, результат этого эпистолярного жанра я узнаю первый, – задержал её на пороге Червяков.
– Да, – кивнула Ольга Владимировна. – Но это не единственное, что нужно будет сделать. Психологиня вышла. Класс запоздало вскочил, а потом в разной манере начал садиться.
– Чего это у нас теперь такое будет? – заёрзал на своём месте Когтев.

По <http://loveread.ws>

14.1. В классе ребята шумели из-за

- A. появившегося гостя.
- B. драки, возникшей во время урока.
- C. непродуманного замечания учителя.
- D. преждевременно законченной тусовки.

14.2. Девушка пришла в класс, чтобы

- A. пригласить ученика на беседу.
- B. провести тест среди молодёжи.
- C. составить список участников экскурсии.
- D. предложить занятия в художественном кружке.

14.3. Первый текст можно озаглавить

- A. «Где найти друга?»
- B. «Как вести себя вежливо?»
- C. «Написали, а что дальше?»
- D. «Легко ли организовать тур?»

Tekst 2.

ЭКСПЕРИМЕНТ

Федеральная служба по надзору в сфере образования и науки и Московский государственный университет имени Ломоносова готовятся к эксперименту по новой форме независимой оценки знаний школьников.

Устные экзамены зачастую проблематично оценить объективно. Первая проба такого экзамена пройдёт осенью этого года. Идею уже поддержал ректор Московского государственного университета имени Ломоносова, он же предложил назвать эксперимент «ломоносовским экзаменом». «Современной системе приёма очень не хватает устного собеседования с талантливыми школьниками, – сказал ректор Московского государственного университета. – Профессорам очень хочется увидеть абитуриента, поговорить с ним, узнать его кругозор, задать какие-то дополнительные вопросы, дать добрый совет». В первый раз в эксперименте примут участие только победители олимпиад, авторы интересных проектов из всех школ России. Предполагается, что в будущем такая система станет частью ежегодного единого государственного экзамена.

Новый формат устного экзамена позволяет гарантировать честную сдачу. Согласно процедуре эксперимента, школьнику предстоит сдавать экзамен перед комиссией, состоящей из нескольких постоянно меняющихся профессоров из разных вузов. При этом он будет находиться в пункте проведения единого государственного экзамена,

а беседа пройдёт в режиме видеоконференции. Особенность: ученик не будет знать, сотрудники каких вузов проверяют его знания, экзаменаторам также не сообщат никаких сведений о сдающем. Преподаватели зададут вопросы по школьной программе, смогут пообщаться с учеником и лучше поймут его потенциал. В конце экзамена школьник получит сводную оценку. Конечно, в режиме эксперимента она будет чисто символической, ученик узнает, где ему нужно подтянуть свои знания. Если эксперимент пройдёт удачно, то в будущие годы оценку планируется отмечать в портфолио учеников. За что вузы будут выставять дополнительные баллы по единому государственному экзамену.

Я считаю, что, конечно, всегда хорошо побеседовать с умным школьником, но трудно представить себе пробный экзамен массовым. Есть устный этап в школьных олимпиадах, но он является последним – именно из-за того, что такое собеседование для большого количества школьников организовать затруднительно. Как обеспечить правильные условия устного экзамена для тысяч абитуриентов? Если каждый из них захочет побеседовать с профессорами, это затянется надолго.

По <http://ege.edu.ru>

14.4. Отличие пробного устного экзамена в том, что

- A. сам сдающий выбирает тему своего высказывания.
- B. состав экзаменационной комиссии будет постоянным.
- C. личные данные сдающих будут для экзаменаторов неизвестными.
- D. к нему приступят желающие выпускники выбранных учебных заведений.

14.5. В последнем абзаце автор

- A. просит руководителей вузов поддержать этот проект.
- B. сомневается в возможностях успешного проведения нового экзамена.
- C. рекомендует отличникам приступить к устному этапу проверки знаний.
- D. знакомит с мнением желающих пройти экзаменационное собеседование.

3. Znajomość środków językowych

Znajomość środków językowych sprawdzana jest za pomocą trzech zadań – jednego zadania wielokrotnego wyboru oraz dwóch zadań otwartych krótkiej odpowiedzi. Rodzaje zadań wykorzystywanych w arkuszach egzaminacyjnych są różne. Poniższe wskazówki pozwolą Ci zrozumieć ich specyfikę oraz sposób dochodzenia do ich rozwiązania.

3.1. Zadania wielokrotnego wyboru

Wybór wyrazu brakującego w tekście

- ☉ Прочитай текст, игнорируя лuki и задань себя, о чем опowiada.
- ☉ Сконцентрируй теперь свою uwagę на лuki. Проверь, какие из них относятся к проблемам грамматическим, а какие требуют от Тебя знакомости словаря.
- ☉ Если это лuka грамматическая, определи на основании контекста лuki, какие условия должны исполнять выражение или выражение подходящее к ней, на примере в случае вставки глагола обрати внимание на то, какой есть подлежащий, какие есть выражения предшествующие лuke, или нет требуют употребления конкретной формы. Затем посмотри, что находится непосредственно перед лuke, например, какой притяжательный падеж используется и к какому из предложенных глаголов он подходит.
- ☉ Если это лuka лексическая, прочитай внимательно фрагмент текста, в котором она размещена. Задань себя, о чем идет речь в этом фрагменте и какой информации в нем не хватает. Вставленное слово не должно нарушать связи предложения, оно должно логически дополнять передаваемую информацию.
- ☉ За каждым разом у Тебя есть четыре варианта ответа. Только один из них правильно заполняет лuku. Стоит проверить, почему остальные являются неправильными.
- ☉ После заполнения всех недостающих выражений или выражений прочитай весь текст и проверь, является ли он связным и логичным.

Задание 15.

Прочитай текст. Из предложенных ответов выбери правильный, так чтобы получить логичный и грамматически корректный текст. Обведи букву А, В, С или D.

ДЕВУШКИ В ПАРКУРЕ

«Паркуром занимаются только представители сильного пола» – такое **15.1.** _____ распространено в народе. Это не удивительно, ведь девушки, решившейся заняться паркуром, сложнее выполнить трюк, потому что она физически слабее парня. У девушек также хуже развиты мышцы рук, поэтому **15.2.** _____ тяжелее поднимать вес своего тела. Однако усердие и трудолюбие, проявленные на тренировках, позволят достичь желаемый результат.

Еще одной причиной, по которой представительниц прекрасного пола мало в паркуре, являются ушибы. У женщин болевой порог ниже, чем у мужчин, поэтому девушки сложнее переносят различного рода травмы. Синяки **15.3.** _____ внешний вид. Любой трейсер, профессионально занимающийся паркуром, постоянно получает ушибы и царапины. Вот и получается, что барышням приходится выбирать между спортом и красотой.

Вспомогательные подсказки к решению задания

Какой информации не хватает? Какое слово среди предложенных подходит к цитате. Помните, что слова, которые подобно звучат в языках польском и русском, не всегда имеют то же значение.

Среди ответов даны разные формы местоимения *они*. В каком случае нужно его использовать, чтобы подошло к фрагменту предложения перед лuke?

В какой форме описан эффект синяков на внешний вид девушек? Какое слово среди предложенных называется этим эффектом?

Нельзя не отметить одно очень существенное преимущество девушек **15.4.** _____ парнями, речь идёт о гибкости. Гибкое тело у женщин от природы. Благодаря этому девушки в паркуре быстрее и эффективнее выполняют большинство трюков.

По <http://yuhuuu.ru>

Który przyimek spośród podanych następuje po słowie *преимущество*? Czy w języku polskim jest podobnie czy inaczej?

15.1.

- A. здание
- B. мнение
- C. уважение
- D. предложение

15.2.

- A. они
- B. их
- C. им
- D. ими

15.3.

- A. портят
- B. отображают
- C. воспринимают
- D. обрабатывают

15.4.

- A. с
- B. за
- C. над
- D. перед

Poprawne rozwiązania

15.1. B

15.2. C

15.3. A

15.4. D

Zadanie 16.

Прeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zakreśl literę A, B, C albo D.

ВИРТУАЛЬНАЯ МАШИНА ВРЕМЕНИ

«Пилигрим XXI» – это мобильное приложение, которое реконструирует исторические места и события на экране вашего планшета. Оно **16.1.** _____ для туристов и в точности воспроизводит исторические события, а также утраченные памятники архитектуры. Любой человек, у которого есть смартфон или планшет, попав в историческое место, может его использовать. Для этого надо навести камеру устройства туда, где когда-то был важный с исторической точки зрения **16.2.** _____, впоследствии разрушенный. Приложение позволит увидеть, например, «восстановленный» город, каким он был в конкретную историческую эпоху.

Wskazówki do rozwiązania zadania

Dla kogo przeznaczone jest to urządzenie? Który z podanych w odpowiedziach czasowników sugeruje, że użytkownikami urządzenia będą turyści?

Który z podanych rzeczowników oznacza zburzoną i jednocześnie ważną z punktu widzenia historii rzecz?

По словам руководителя «Пилигрима XXI», основная идея проекта – подарить туристам новые впечатления и опыт именно там, где вообще не сохранились памятники архитектуры. Если человек побывает в Трое или Карфагене, он туда никогда не вернётся, потому что там **16.3.** _____ смотреть, если не считать природу. С помощью этой технологии можно «восстановить» Карфаген таким, каким он когда-то был. Уже был сделан первый запуск реконструкции крейсера «Аврора» в качестве подарка **16.4.** _____. На этой реконструкции можно увидеть крейсер «Аврора» там, где он стоял в последнее время: у Нахимовского училища и на Английской набережной, на её историческом месте. Сейчас тестируется технология, которая позволит реконструировать даже образы людей.

Co turysta może obejrzeć w wymienionych miejscach? Dlaczego nie będzie chciał tam wrócić?

Która z podanych form sugeruje odbiorcę prezentu? Jakiej formy przypadku należy użyć po słowie *podarok*?

По <http://snob.ru>

16.1.

- A. организовано
- B. придумано
- C. исследовано
- D. совершено

16.2.

- A. источник
- B. факт
- C. продукт
- D. объект

16.3.

- A. нечего
- B. не за что
- C. нечему
- D. не с чем

16.4.

- A. Петербург
- B. Петербургом
- C. Петербургу
- D. Петербурге

Poprawne rozwiązania

16.1. B

16.2. D

16.3. A

16.4. C

Zadanie 17.

Прeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zakreśl literę A, B, C albo D.

Wskazówki do rozwiązania zadania

ЛЮБИТЕЛИ БУМАЖНЫХ КНИГ, РАДУЙТЕСЬ!

Оказывается, чтение с экранов электронных устройств совсем не то же самое, что чтение бумажных книг, которые пылятся на полке.

Исследование учёных показало, что люди, читающие с экрана ридера, значительно хуже **17.1** _____ сюжет, чем читатели обычных книг. В рамках эксперимента группе молодёжи дали для прочтения одно и то же художественное произведение. Одна половина участников получила электронный вариант, а другая – печатное издание в **17.2** _____. Исследователи выяснили, что люди, читающие с экрана, намного быстрее забывали текст, чем их сверстники, читающие бумажные копии.

А как замена обычных блокнотов ноутбуками **17.3** _____ на развитие интеллекта? Оказалось, что студенты, пишущие в тетради, лучше отвечали на вопросы по пройденному материалу, чем те, которые делали записи в ноутбуке.

Как видите, книги и тетради могут быть полезными. Не спешите, не выбрасывайте их, **17.4** _____ они могут вам пригодиться.

По <http://igeek.ru>

Do którego słowa w zdaniu odnosi się czasownik, który wstawisz do luki? Czy powinien to być czasownik w liczbie pojedynczej czy mnogiej?

Jakie pytanie zadasz po przyimku *в*? Jaką końcówkę w miejscowniku liczby pojedynczej mają rzeczowniki zakończone w mianowniku na *-а*?

Jaka jest zależność między zamianą książek papierowych na notebooki a rozwojem intelektu? Który czasownik nazywa tę zależność?

Który spójnik spośród podanych łączy składowe części zdania podrzędnie złożonego okolicznikowego przyczyny?

17.1.

- A. запоминает
- B. запоминают
- C. запоминаем
- D. запоминаете

17.2.

- A. обложку
- B. обложки
- C. обложке
- D. обложкой

17.3.

- A. влияет
- B. обращает
- C. решает
- D. рассчитывает

17.4.

- A. хотя
- B. поэтому
- C. потому что
- D. несмотря на

Poprawne rozwiązania

17.1. B

17.2. C

17.3. A

17.4. C

3.2. Zadania krótkiej odpowiedzi

Przekształcanie wyrazu podanego w nawiasie

- To zadanie może być oparte na tekście lub oddzielnych, rozbudowanych zdaniach, do których będziesz musiał wpisać przekształcone wyrazy.
- Jeśli jest to tekst, przeczytaj cały, zanim przystąpisz do rozwiązywania zadania, aby zorientować się w jego treści i formie.
- Podczas drugiego czytania tekstu uzupełnij luki podanym wyrazem, odpowiednio zmieniając jego formę.
- Po przekształceniu wszystkich podanych wyrazów przeczytaj tekst jeszcze raz i upewnij się, że wstawione formy gramatyczne nie zaburzają logiki tekstu.

Zadanie 18.

Uzupełnij każdą lukę (18.1.–18.4.) jednym wyrazem, przekształcając wyraz podany w nawiasie, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

ДЕЛЬФИНЫ И ЧАЙКОВСКИЙ

Эту историю рассказал мой дедушка – бывший матрос ледокола «Москва».

Зимой 1984 года в Беринговом море огромное стадо дельфинов-белух, находящихся в проливе, было отрезано от открытого моря высокой стеной льда. Им грозила неминуемая гибель, так как сильный мороз всё 18.1. _____ (БОЛЬШОЙ) сковывал льдом оставшийся участок открытой воды, в которой находилось стадо. Капитану ледокола был отдан приказ проложить проход во льдах, чтобы спасти дельфинов.

Проход был сделан 18.2. _____ (УСИЛИЯ) слаженной работы экипажа. Но белухи, сбившись в кучу, не покинули ледовой ловушки. Как помочь беднякам? Вдруг боцман вспомнил, что дельфины любят музыку.

Сначала включили на полную мощность записи вокально-инструментального ансамбля, но белухи уплыли прочь от корабля. Быстрые джазовые ритмы также 18.3. _____ (НИКАКОЙ) сочувствия у белух не вызвали. Тогда радист поставил музыку Чайковского – «Танец маленьких лебедей».

Wskazówki do rozwiązania zadania

Zaimek *всё*, podany przed luką, podpowiada Ci użycie podanego przymiotnika *большой* w stopniu wyższym.

Do którego słowa w zdaniu odnosi się rzeczownik *усилия*? Słowo *усилия* podano w mianowniku liczby mnogiej. Sprawdź, czy poprawnie odmieniłeś to słowo w narzędniku liczby mnogiej.

Do którego słowa w zdaniu odnosi się zaimek *никакой* podany w nawiasie? Sprawdź, czy poprawnie odmieniłeś w dopełniaczu słowo *никакой*.

Когда ледокол двинулся, белухи за ним
18.4. _____ (ПОТЯНУТЬСЯ) в открытое море. Оказывается, что среди дельфинов бывают меломаны.

По <http://short-story.blog.ru>

Dostosuj do rzeczownika liczbę, czas i formę osobową czasownika *потянуться*. Sprawdź, czy jest to 3. osoba liczby mnogiej czasu przeszłego.

Poprawne rozwiązania

18.1. больше

18.2. усилиями

18.3. никакого

18.4. потянулись

Uzupełnianie tekstu wyrazami z ramki

- ☞ Twoim zadaniem jest uzupełnienie luk słowami, które podane są w ramce powyżej tekstu.
- ☞ Przeanalizuj wyrazy podane w ramce. Wszystkie podane są w swoich formach podstawowych, np. czasowniki w formie bezokolicznikowej. Dwa wyrazy są zbędne i nie pasują do żadnej luki w tekście.
- ☞ Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadania przeczytaj cały tekst, ignorując luki, aby zorientować się, o czym on jest.
- ☞ Następnie czytaj tekst fragmentami, w których znajdują się kolejne luki. Zastanów się, jaka część mowy powinna uzupełnić daną lukę. Sprawdź, czy jest wymieniona wśród wyrazów w ramce. Jeśli znajdziesz, np. dwa czasowniki, to zastanów się, który z nich logicznie pasuje do luki.
- ☞ Przekształć wybrany wyraz w taki sposób, by jego forma gramatyczna pasowała do kontekstu zdania.
- ☞ Zwróć uwagę na pisownię wstawianych przez Ciebie wyrazów.
- ☞ Wszystkie wpisane wyrazy powinny być poprawne pod względem ortograficznym.
- ☞ Na koniec przeczytaj cały tekst z wstawionymi słowami, aby upewnić się co do poprawności wyboru wyrazów z ramki i ich przekształceń.

Zadanie 19.

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (19.1.–19.4.), przekształcając jeden z wyrazów z ramki w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów. **Uwaga:** dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

владелец	вывод	состояние	давать	мочь	пример
----------	-------	-----------	--------	------	--------

ЗЕРКАЛО МОЖЕТ БЫТЬ УМНЫМ?

Бытовая техника, включая холодильники, кофеварки, микроволновки, постепенно умнеет. «Умными» становятся даже вещи, от которых этого никто не ожидал. К **19.1.** _____, специалисты сейчас работают над проектом высокотехнологичного зеркала. Оно выглядит как обычное и выполняет аналогичную функцию. Тем не менее, зеркало может предложить советы, которые станут полезными для его **19.2.** _____.

Зеркало фотографирует лицо человека, показывает его на экране, и за считанные секунды на изображение лица можно наложить виртуальный макияж. Теперь девушке достаточно заглянуть в «умное зеркало», чтобы правильно подобрать помаду или тушь. Зеркало также **19.3.** _____ рекомендации по изменению причёски, как для дружеской вечеринки, так и для официальной встречи.

Благодаря встроенному электронному советчику зеркало может дать подробный анализ **19.4.** _____ кожи человека и даже подсказать диету. В базе данных такого зеркала находится много информации профессиональных косметологов.

По <http://habrahabr.ru>

Wskazówki do rozwiązania zadania

Jakie pytanie stawiamy po przyimku *к*? Zwróć uwagę, że po luce znajduje się przecinek, to znaczy, że wyrażenie przyimkowe jest wtrąceniem.

Zaimek *его* określa przynależność. Jakie pytanie stawiamy po zaimku *его*?

Do jakiego słowa będącego w zdaniu podmiotem odnosi się czasownik? Czy ma formę dokonaną czy niedokonaną? W jakim czasie powinien być użyty ten czasownik?

Zapoznaj się z fragmentem przed luką i po luce. Zastanów się, o jaką analizę chodzi. Który rzeczownik logicznie uzupełni informację?

Poprawne rozwiązania

19.1. примеру

19.2. владельца

19.3. даёт

19.4. состояния

Zadanie 20.

Прeczyтай текст. Уполний каждую лuku (20.1.–20.4.), преобразуя каждый з выразов з рамки в taki способ, aby powstał spójny i logiczny текст. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazов. **Uwaga:** dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

большинство	зарплата	качественный	который	производить	соблюдать
-------------	----------	--------------	---------	-------------	-----------

СТРАННЫЕ ПРОФЕССИИ

В основном работодатели нуждаются в специалистах, разбирающихся в экономике, медицине, инженерии. Но в мире существует множество странных профессий, неизвестных

20.1. _____ людей, самых странных профессий, о которых мало кто слышал. Возьмём, например, Италию. На заводах, где сегодня

20.2. _____ пармезан, работают люди с музыкальным образованием. Они стучат серебряным молоточком по головкам сыра, чтобы определить, созрел ли он. А в Америке есть профессия жильца в шикарных апартаментах. Люди – обычно вся семья – живут себе в замечательных условиях и получают за это деньги. Но,

20.3. _____ идеальную чистоту и порядок, они, по сути, создают только видимость жизни в доме. А когда на дом найдутся покупатели, то семья тут же должна съехать в другое богатое жилище. В свою очередь в Англии отметили появление _____ конторы, _____ сотрудникам

20.4. _____ следует стоять в очередях. Если у гражданина нет времени, за него постоит «стояльщик». Его услуги недешёвые, но на них есть спрос. Интересно, за какие виды предпринимательской деятельности может ещё заплатить человек?

По <http://bigpicture.ru>

Wskazówki do rozwiązania zadania

Jakie pytanie należy postawić po słowie *неизвестный*? Jakiej części mowy ono dotyczy? Słowo *людей* podpowie Ci właściwą formę.

Znajdź w zdaniu z luką zdanie podrzędne. Jakiego słowa brakuje w tym zdaniu? Czy w zdaniu podrzędnym jest podmiot?

Jaki związek z luką ma słowo *они*? Jaka część mowy w luce i zdaniu głównym odnosi się jednocześnie do tego słowa? Czy pamiętasz, jak ją tworzymy?

Jaki wyraz łączy zdanie nadrzędne z podrzędnym? Pamiętaj, że rzeczownik *контора* jest rodzaju żeńskiego. W jakim przypadku występuje w tym zdaniu?

Poprawne rozwiązania

20.1.	большинству
20.2.	производят
20.3.	соблюдая
20.4.	которой

Układanie zdań z podanych wyrazów

- ☞ Jest to typ zadania, w którym część zdania jest zapisana w nawiasie. Wyrazy w nawiasie podane są w formach podstawowych. Należy je odpowiednio przekształcić i jeśli trzeba, dopisać dodatkowe wyrazy, np. przyimki, aby utworzone zdanie było spójne i gramatycznie poprawne. Całość przekształcenia należy wpisać w lukę.
- ☞ Pamiętaj, że nie wolno zmienić kolejności wyrazów w nawiasie.
- ☞ Zwróć uwagę na to, co znajduje się przed nawiasem, np. czy konstrukcje, po których wymagany jest określony czas.
- ☞ Czasami to fragment zdania podany po nawiasie, np. okoliczniki, podpowie Ci, jak należy przekształcić wyrazy w nawiasie.
- ☞ Pamiętaj, że nie wolno Ci przekroczyć liczby wyrazów podanej w poleceniu.

Zadanie 21.

Uzupełnij zdania 21.1.–21.4. wykorzystując podane w nawiasach wyrazy w odpowiedniej formie. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeżeli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów. **Uwaga:** w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

21.1. На последнем уроке ученики (*познакомиться / интересный / человек*) _____.

Z fragmentu przed nawiasem wynika, że spotkanie miało miejsce na ostatniej lekcji. W nawiasie należy więc użyć czasownika w czasie przeszłym. Rzeczownik *ученики* podpowiada liczbę mnogą. Przymiotnik z rzeczownikiem trzeba postawić w narzędniku, ponieważ czasownik *познакомиться* łączy się z przyimkiem *с*, który odpowiada na pytanie *кем? чем?*

21.2. Сегодня многие жители опоздали на работу (*большие / пробки*) _____ в центре города.

Logicznym uzupełnieniem zdania zwrotami z nawiasów będzie podanie przyczyny spóźnienia do pracy. Aby podać obiektywną przyczynę zaistniałego faktu, należy użyć przyimka *из-за*. Łączy się on z wyrazem w dopełniaczu, a więc przymiotnik i rzeczownik należy postawić w formie odpowiadającej na pytanie *кого? чего?* Należy użyć liczby mnogiej.

21.3. Завтра я (*поблагодарить / подруги / поддержка*) _____.

Na początku zdania występuje przysłówek *Завтра*, który wskazuje na to, że należy użyć czasownika w czasie przyszłym. Czasownik *поблагодарить* łączy się z rzeczownikiem w bierniku. Należy zwrócić uwagę na liczbę rzeczownika *подруги* i podać to słowo w liczbie mnogiej w formie odpowiadającej na pytanie *кого? что?* Logicznym uzupełnieniem myśli zawartej w zdaniu będzie informacja: *за что благодарю?* Czyli ostatni wyraz również należy użyć w formie biernika

21.4. Борис написал упражнение в (*новая / тетрадь*) _____.

Zwroty z nawiasów określają miejsce, gdzie znajduje się ćwiczenie (*где?*). Dlatego po przyimku *в*, który wymaga użycia miejscownika, należy postawić pytanie: *о ком? о чём?* Rzeczownik *тетрадь* jest rzeczownikiem rodzaju żeńskiego zakończonym na *ь*. Jego forma w miejscowniku brzmi: *тетради*.

Poprawne rozwiązania

21.1.	познакомились с интересным человеком
21.2.	из-за больших пробок
21.3.	поблагодарю подруг за поддержку
21.4.	новой тетради

Tłumaczenie fragmentów zdań

- ☞ Przystępując do tłumaczenia fragmentów zdań, wyrażaj się precyzyjnie. Staraj się, aby Twoje tłumaczenie było jak najbliższe oryginału; pamiętaj jednak, że dosłowne tłumaczenie nie zawsze jest wskazane. Nie zapominaj, że pewne wyrazy o bardzo

podobnym wyglądzie i brzmieniu mają zupełnie inne znaczenie, np. *диван* to nie jest *dywan* tylko *kanapa*.

- ☉ Zastanów się, czy Twoje tłumaczenie nie opiera się na błędnej kalce z języka polskiego. Tłumaczenie poszczególnych wyrazów bez zastosowania charakterystycznych dla języka zasad gramatyczno-leksykalnych może zmienić sens zdania.
- ☉ Sprawdź, czy przetłumaczony przez Ciebie fragment stanowi logiczną i strukturalną całość z częścią zdania podaną już w języku obcym.
- ☉ Bardzo istotną wskazówką w poleceniu jest informacja o liczbie wyrazów, które można wpisać w lukę. Przekroczenie tej liczby może odpowiedzieć Ci, że Twoje tłumaczenie jest błędne.

Zadanie 22.

Przetłumacz na język rosyjski podane w nawiasach fragmenty, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań. Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie pięć wyrazów.

22.1. Мы очень (*cieszymy się z przyjazdu przyjaciół*) _____
_____.

W języku rosyjskim czasownik *cieszyć się* wymaga formy rzeczownika w innym przypadku, niż jest to w języku polskim. W języku polskim *cieszyć się* wymaga formy dopełniacza i pytania (*z kogo? z czego?*). *Cieszymy się więc z przyjazdu przyjaciół* – tak też zostało to zapisane w podanym w nawiasie fragmencie do tłumaczenia. W języku rosyjskim formy *рады/радоваться* wymagają formy w celowniku i pytania (*кому? чему?*), a więc: *мы рады/радуемся (чему?) приезду (кого?) друзей*. Tłumacząc fragment zdania na język rosyjski, należy znać również odmianę przez przypadki rzeczownika *друзья* i zasady pisowni *ь* w formach gramatycznych tego rzeczownika. W dopełniaczu liczby mnogiej jest to forma *друзей* bez znaku miękkiego.

22.2. Купи нам, пожалуйста, (*dwa ulgowe bilety*) _____
_____.

Aby poprawnie przetłumaczyć podany fragment, należy znać zasady połączenia liczebników 2, 3, 4 z przymiotnikami i rzeczownikami. W podanym w zadaniu fragmencie należy zastosować zasadę: *liczebnik 2 + przymiotnik w dopełniaczu liczby mnogiej + rzeczownik rodzaju męskiego w dopełniaczu liczby pojedynczej*. W języku polskim liczebniki 2, 3, 4 łączą się z rzeczownikami i przymiotnikami w mianowniku liczby mnogiej.

22.3. Я не успел на поезд, потому что (*mój zegarek późni się o minutę*) _____
_____.

Niektóre polskie wyrazy rodzaju męskiego (np. *zegarek* w liczbie pojedynczej) mają rosyjskojęzyczne odpowiedniki w innej liczbie (np. *часы* w liczbie mnogiej). Czasownik *spóźniać się* w języku rosyjskim ma różne brzmienie w zależności od kontekstu, np.: *человек опаздывает, ale часы отстают. Zegar spóźnia się* – w języku rosyjskim łączy się z pytaniem *на сколько минут?*

22.4. (Odrabiając lekcje) _____
я всегда слушаю музыку.

Warto zwrócić uwagę, że we fragmencie zdania do tłumaczenia wykonywane są dwie czynności jednocześnie. Pierwsza z nich wyrażona jest imiesłowem przysłówkowym współczesnym zakończonym w języku polskim na *-ąc* (*odrabiając*). W języku rosyjskim ten imiesłów tworzymy, odrzucając końcówkę osobową od 3. osoby lm. czasownika niedokonanego (*делают/готовят*) i dodając *-я*. Pamiętajmy o wielkiej literze na początku zdania.

Poprawne rozwiązania

22.1. рады / радуемся приезде друзей

22.2. два льготных билета

22.3. мои часы отстают на минуту

22.4. Делая / Готовя уроки

Zadanie 23.

Przetłumacz na język rosyjski podane w nawiasach fragmenty, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań. **Uwaga:** w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie pięć wyrazów.

23.1. Вера приготовила доклад (najszybciej ze wszystkich учеников)
_____
в классе.

23.2. Не знаю, (czy będziesz zadowolony) _____
_____ сюрпризом, который я тебе приготовила.

23.3. Нашу новую книжную полку (postaw w rogu)
_____.

23.4. Материал к нашей статье я успею подготовить (w ciągu czterech dni)
_____.

4. Wypowiedź pisemna

Umiejętność pisania sprawdzana jest za pomocą zadania otwartego, polegającego na napisaniu wypowiedzi w formie rozprawki bądź artykułu albo w formie listu formalnego. Trzeba napisać tekst o długości od 200 do 250 słów, który będzie zawierał wszystkie elementy określone w temacie.

4.1. Artykuł

- Zwróć uwagę, że temat artykułu jest skonstruowany według schematu. Najpierw przedstawiony jest problem lub zjawisko społeczne. Następnie podane są dwa elementy treści, które powinny się znaleźć w artykule, np. zrelacjonowanie przebiegu wydarzenia oraz przedstawienie opinii autora artykułu w poruszanej sprawie. Te dwa kluczowe elementy polecenia musisz szczegółowo omówić w swoim artykule.
- Artykuł, jak każda wypowiedź pisemna, ma określoną kompozycję. Istotnymi jego elementami są: wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
- Pamiętaj o nadaniu artykułowi tytułu, który przyciągnie uwagę czytelnika. W treści artykułu może znaleźć się jakieś odwołanie do tytułu, tak aby jego użycie miało uzasadnienie.
- We wstępie musisz zachęcić czytelnika do przeczytania Twojego artykułu. Nie powtarzaj opisu sytuacji przedstawionej w temacie. Raczej, wprowadzając temat, przywołaj związaną z tematem anegdotę lub jakiś znany fakt czy cytat, zadaj prowokujące lub kontrowersyjne pytanie.
- W kolejnych akapitach rozwinięcia szczegółowo omów wskazane w temacie aspekty. Twoja argumentacja musi być pogłębiona, wieloaspektowa i poparta przykładami. Twoje argumenty powinny być konkretne, jasne i łatwe do odszukania. Używaj więc wyrażeń i zwrotów porządkujących tok Twojej wypowiedzi.
- W zakończeniu artykułu powinno znaleźć się podsumowanie Twoich argumentów. Nie powtarzaj treści zapisanych we wstępie. Dobrym rozwiązaniem jest podsumowanie nawiązujące do tytułu artykułu lub postawienie nowych pytań zmuszających czytelnika do dalszych rozważań.
- Pamiętaj, że napisany przez Ciebie tekst powinien stanowić spójną, klarowną całość. Oznacza to, że musisz zadbać o logikę wewnątrz zdań, ale też kolejne zdania powinny wynikać jedno z drugich, a akapity łączyć się za pomocą odpowiednich zwrotów. Jeżeli przedstawisz argumenty, poprzecz je przykładami, a nie zadasz o logiczne i gramatyczne powiązania między poszczególnymi fragmentami swojej wypowiedzi, nie będzie to dobrze napisany artykuł, a jedynie zlepek przypadkowych myśli.
- Wyrażaj się precyzyjnie, wykorzystując słownictwo charakterystyczne dla poruszanego tematu. Nie używaj słów pospolitych i potocznych, takich jak: super, fajny, interesujący – liczą się do limitu słów, ale świadczą o ograniczonym zasobie słownictwa.
- Kiedy Twój tekst jest gotowy, przeczytaj go jeszcze raz. Sprawdź, czy jest logicznie uporządkowany, czy oba wskazane w temacie aspekty zostały rozwinięte i uzasadnione.
- Sprawdź, czy Twój tekst mieści się w limicie słów.

- ☉ Spróbuj zauważyć w swojej wypowiedzi błędy, które popełniłeś z powodu pośpiechu lub braku staranności, np. błędy interpunkcyjne lub ortograficzne. Wprowadź ewentualne poprawki.

Zadanie 24.

Wypowiedz się na poniższy temat. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu.

W Twojej miejscowości klub sportowy zorganizował rajd samochodowy. Napisz **artykuł** do gazety lokalnej, w którym zrelacjonujesz przebieg imprezy oraz przedstawiś i uzasadnisz swoje stanowisko dotyczące uprawiania sportów ekstremalnych.

4.2. Rozprawka

- ☉ Rozprawka może mieć różne formy. Może to być rozprawka typu „za i przeciw”, w której musisz podać argumenty „za” i argumenty „przeciw” rozważanemu zagadnieniu lub wady i zalety jakiegoś rozwiązania. Może to być rozprawka, w której będziesz musiał rozważyć problem z dwóch punktów widzenia. Może to być rozprawka opiniująca, w której będziesz mógł przedstawić swój punkt widzenia, popierając go albo argumentami „za”, albo argumentami „przeciw”. Dopuszczalne jest też przedstawienie argumentów „za” i „przeciw”.
- ☉ Zwróć uwagę, że temat rozprawki jest skonstruowany według schematu. Pierwsze zdanie w temacie – to przedstawienie zagadnienia, czyli głównego tematu, który ma być w rozprawce omówiony. Zagadnienie odwołuje się do jakiegoś zjawiska z Twojego otoczenia, do jakiejś znanej Ci sytuacji czy problemu. W drugiej części tematu podane są dwa aspekty, które musisz w rozprawce rozważyć, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami i przykładami z życia.
- ☉ Rozprawka, jak każda wypowiedź pisemna, ma określoną kompozycję. Istotnymi elementami rozprawki są: wstęp, rozwinięcie i zakończenie. Z takich właśnie części musi składać się także Twoja wypowiedź argumentacyjna.
- ☉ We wstępie rozprawki należy postawić tezę. To zazwyczaj parafraza zagadnienia, które zapisano w temacie rozprawki. Pamiętaj, że w tezie musisz zapowiedzieć strukturę swojej rozprawki. W przypadku rozprawki „za i przeciw” powinieneś napisać, że rozważysz argumenty „za” i „przeciw” wobec omawianego zagadnienia, plusy i minusy czy też wady i zalety proponowanego rozwiązania problemu. Jeśli piszesz rozprawkę opiniującą, musisz przedstawić swoje stanowisko wobec omawianego zagadnienia.
- ☉ Poprawnie sformułowana teza musi być zgodna z tematem i treścią rozprawki.
- ☉ Pamiętaj, aby Twoja argumentacja w rozwinięciu była pogłębiona, wieloaspektowa i poparta przykładami. Argumenty powinny być konkretne, jasne i łatwe do odszukania. Używaj więc wyrażeń i zwrotów porządkujących tok Twojej wypowiedzi.
- ☉ Dobrze napisana rozprawka ma podsumowanie spójne z podaną w rozwinięciu argumentacją. W zakończeniu nie powtarzaj tymi samymi słowami treści, które zostały już zapisane we wstępie.
- ☉ Pamiętaj, że napisany przez Ciebie tekst powinien stanowić spójną klarowną całość. Oznacza to, że musisz zadbać o logikę wewnątrz zdań, ale też kolejne zdania powinny wynikać jedno z drugich, a akapity łączyć się za pomocą odpowiednich zwrotów. Jeżeli przedstawiś argumenty, poprzysz je przykładami, a nie zadbasz o logiczne i gramatyczne

powiązania między poszczególnymi fragmentami swojej wypowiedzi, nie będzie to dobrze napisana rozprawka, a jedynie zlepek przypadkowych myśli.

- Wyrażaj się precyzyjnie, wykorzystując słownictwo charakterystyczne dla poruszanego tematu. Nie używaj słów pospolitych i potocznych, takich jak: super, fajny, interesujący – liczą się do limitu słów, ale świadczą o ograniczonym zasobie słownictwa.
- Pamiętaj, że rozprawkę należy napisać językiem formalnym, unikaj potocznych wyrażen oraz stylu języka mówionego.
- Kiedy Twój tekst jest gotowy, przeczytaj go jeszcze raz. Sprawdź, czy jest logicznie uporządkowany, czy oba wskazane w temacie aspekty zostały rozwinięte i uzasadnione.
- Sprawdź, czy Twój tekst mieści się w limicie słów.
- Spróbuj zauważyć w swojej wypowiedzi błędy, które popełniłeś z powodu pośpiechu lub braku staranności, np. błędy interpunkcyjne lub ortograficzne. Wprowadź ewentualne poprawki.

Zadanie 25.

Wypowiedz się na poniższy temat. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu.

Coraz więcej osób spędza nawet cały dzień w wielkich centrach handlowych. Napisz **rozprawkę**, przedstawiając dobre i złe strony takiego sposobu spędzania wolnego czasu.

4.3. List formalny

- Temat listu formalnego ma określoną strukturę. Najpierw określona jest sytuacja, w której uczestniczył lub będzie uczestniczył autor listu. Stanowi ona pretekst do napisania listu do określonego w poleceniu odbiorcy. Następnie podana jest informacja dotycząca elementów treści, które powinny się znaleźć w liście. Może to być na przykład uzasadnienie sformułowanego wcześniej problemu lub przeprowadzenia jakiejś akcji (pierwszy aspekt) oraz zaproponowanie rozwiązań dotyczących poruszanej sprawy (drugi aspekt). Te dwa wskazane w temacie elementy musisz szczegółowo omówić w swoim liście.
- List formalny, jak każda wypowiedź pisemna, ma określoną kompozycję. Istotnymi jego elementami są: wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
- Tworząc swój tekst, nie zapomnij o odpowiednim zwrocie rozpoczynającym i kończącym list. To jeden z bardzo ważnych elementów wyznaczających formalny charakter Twojej wypowiedzi.
- We wstępie musisz wskazać cel lub powód pisania listu.
- W rozwinięciu szczegółowo omów wskazane w temacie aspekty. Twoja argumentacja musi być pogłębiona, wieloaspektowa i poparta przykładami. Twoje argumenty powinny być konkretne, jasne i łatwe do odszukania. Używaj więc wyrażen i zwrotów porządkujących tok Twojej wypowiedzi.
- W zakończeniu listu powinno znaleźć się podsumowanie Twoich argumentów. Unikaj uniwersalnych podsumowań, pasujących do każdego listu niezależnie od jego tematu.
- Pamiętaj, że napisany przez Ciebie tekst powinien stanowić spójną klarowną całość. Oznacza to, że musisz zadbać o logikę wewnątrz zdań, ale też kolejne zdania powinny wynikać jedno z drugich, a akapity łączyć się za pomocą odpowiednich zwrotów.

- ☉ Wyrażaj się precyzyjnie, wykorzystując słownictwo charakterystyczne dla poruszanego tematu. Nie używaj słów pospolitych i potocznych, takich jak: super, fajny, interesujący – liczą się do limitu słów, ale świadczą o ograniczonym zasobie słownictwa.
- ☉ Pamiętaj, aby unikać w liście formalnym potocznych wyrażań oraz stylu języka mówionego. List powinien być rzeczowy i pozbawiony elementów emocjonalnych.
- ☉ Kiedy Twój tekst jest gotowy, przeczytaj go jeszcze raz. Sprawdź, czy jest logicznie uporządkowany, czy oba wskazane w temacie aspekty zostały rozwinięte i uzasadnione.
- ☉ Sprawdź, czy Twój tekst mieści się w limicie słów.
- ☉ Spróbuj zauważyć w swojej wypowiedzi błędy, które popełniłeś z powodu pośpiechu lub braku staranności, np. błędy interpunkcyjne lub ortograficzne. Wprowadź ewentualne poprawki.

Zadanie 26.

Wypowiedz się na poniższy temat. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu.

Chcesz, aby w Twojej szkole działał radiowęzeł. Napisz **list** do dyrektora szkoły, w którym uzasadnisz, dlaczego radiowęzeł jest potrzebny w szkole oraz zaproponujesz sposób wyłonienia prowadzących radiowęzeł.

5. Transkrypcje tekstów do słuchania

Transkrypcje tekstów do zadań ze wskazówkami (zadania: 1., 3., 5.) znajdują się w rozdziale 1.

Zadanie 2.

Tekst 1.

Буккроссинг стал модным в России. Люди оставляют свои книги в специальных местах, а взамен берут те, которые ещё не читали. Мой собеседник также участвует в этом движении.

Журналистка: Матвей Иванович, почему Вы заинтересовались буккроссингом?

Мужчина: Я считаю, что ненужных книг не бывает. Мы покупаем книги, читаем, а потом они валяются на помойке. У человека, любящего книгу, рука не поднимется выбросить её. И поэтому я организовал акцию «Прочитал – отдай другому!». Видите, недалеко от касс, на стеллажах лежат романы, рассказы, принесённые сотрудниками нашей компании из личных библиотек.

Журналистка: Пока этих книг немного.

Мужчина: Мы надеемся, что проект будет поддержан учащейся молодёжью и взрослыми, и количество книг увеличится. Смотрите, здесь, в зале ожидания, пассажиры подходят к полкам и бесплатно берут книгу в дорогу, чтобы почитать её в поезде. Мы планируем организовать похожие библиотеки и на других станциях.

Текст 2.

Автошкола «Виразж» славится лучшими инструкторами по вождению. Неудивительно, ведь наши преподаватели – это многократные победители и призёры различных авторалли. Они отлично готовят к экзамену не только новичков, никогда не садившихся за руль автомобиля, но и предлагают специальные занятия, рассчитанные на водителей, уже имеющих водительское удостоверение. Только до конца месяца бывшие автогонщики ждут водителей, которым не хватает уверенности на дороге, которые плохо паркуются или не справляются с гололедицей зимой. Приобретая 30 часов занятий, вы получите 20 часов в подарок. По всем вопросам звоните в наш офис: 843570.

По www.virazz.ru

Текст 3.

Друзья, послушайте ещё разговор дня!

Мужчина: Мария, поздравляем! Фильм с Вашим участием, который появился в Интернете, пользуется успехом.

Мария: Вы шутите надо мной? Я стюардесса и не снималась ни в каком фильме!

Мужчина: Тогда расскажите, что произошло вчера в аэропорту «Пулково».

Мария: Ах, Вы об этом! Вечером, вернувшись из рейса, я выходила из здания терминала и увидела настоящего средневекового рыцаря. Я, действительно, подумала, что попала на киносъёмочную площадку. Но рыцарь на белом коне прискакал ко мне, опустился на колени и вручил мне алую розу.

Мужчина: Раскройте тайну, кем оказался рыцарь?

Мария: Это мой жених Артём. Чтобы появиться на коне в аэропорту, он написал просьбу в полицию. И полицейские, проникнувшись его настроением, дали ему разрешение.

По www.piter.tv

Zadanie 4.

Журналистка: Сегодня у нас в гостях Иван – представитель российского стрит-арта, художник-витражист, специализирующийся на зеркальном граффити. Иван, скажите, нужен ли горожанам стрит-арт?

Художник: Современный мегаполис немыслим без стрит-арта. Этот вид искусства, родившись в Америке, появился у нас во времена перестройки. Он включает в себя не только граффити, но и постеры, видеопроекции, флешмобы и уличные инсталляции. Стрит-арт, как никогда раньше, раскрасил улицы наших городов в невообразимые цвета и композиции. Креативные решения уличных художников радуют нас повсюду, в самых неожиданных местах! Совсем недавно стрит-арт считался чем-то вроде хулиганства, но за несколько лет его статус изменился. Фестивали стрит-арта начали организовывать и в Москве. На одном из них мы с женой Дашей получили приз.

Журналистка: Иван, как давно вы занимаетесь уличным искусством?

Художник: Три года, но раньше мы с Дашей работали в мастерской при монастыре. Там было своё производство икон как для церкви, так и для частных заказчиков. Нашими постоянными клиентами были состоятельные жители Рублёвки – элитного московского района. Но в этом случае твои работы видели только хозяева богатых домов. И это обидно. Тогда появилась идея стрит-арта. Решили создавать прекрасное для всех горожан. Нам важно, чтобы произведение видели, был отклик. Жаль только, что город пока не предоставляет никаких объектов для наших работ. А стрит-арт – это хобби за свои деньги, но оно приносит нам большое удовлетворение. Мы, конечно, продолжаем заниматься иконописанием, которое даёт нам материальное обеспечение.

Журналистка: Ваши зеркальные мозаики стали узнаваемы благодаря необычному материалу и тематике.

Художник: Мы очень рады. Город создаёт уникальные условия по динамике освещения и разнообразия отражаемых поверхностей. Смена дня и ночи, свет фонарей, фары проезжающих машин – всё отражается в зеркальных работах, и возникает ощущение, что они движутся, живут. Мы стали думать о том, что будет органично смотреться в зеркале. Иллюстрации полевых цветов и сорняков, рисунки, посвящённые исследованиям космоса, или портреты писателей, композиторов нам не подходили. И мы придумали изображение дельфинов, рыб и других обитателей подводных пространств. Они уже несколько лет плавают по московским стенам.

Журналистка: В вашем дуэте есть разделение труда?

Художник: Да. Даша по образованию художник, и она рисует эскизы, помогает перенести их на поверхность зеркала. Я вырезаю кусочки зеркал, замазываю их матирующей пастой. Через пару минут смываю, и стекло после пасты становится матовым – белым и непрозрачным, то есть уже как бы и не зеркало. Кстати, у меня собственная техника. Я этому ремеслу не учился ни у знакомых художников, ни на курсах, а экспериментировал до тех пор, пока не добился нужных мне результатов. И саму идею зеркальной мозаики мы также ни у кого не украли. Мы специально искали в Интернете, есть ли где-то подобные работы. Оказывается, наши зеркальные композиции оригинальны и пока они есть только в Москве.

Журналистка: Не было желания показаться в других городах и странах?

Художник: Нас приглашали в Санкт-Петербург, даже в Японию, но мы никуда не ездили. Пока у нас нет средств для расширения бизнеса. И за пределами Москвы мы не работаем, так как у нас нет машины для перевоза материала. В этом сезоне мы перейдём к крупным зеркальным плоскостям. Например, мы хотим украсить стаяй рыб огромную заводскую трубу. Место уже нашли, зеркала нарезали, и скоро москвичи смогут восхищаться необычным зеркальным граффити.

Журналистка: С нетерпением ждём ваших новых работ.

Zadanie 6.

Массовые забеги и уличные марафоны стали популярными в России. Мы спросили у россиян, зачем они участвуют в соревнованиях по бегу.

Wyowiedź 1.

Массовые забеги для меня – это, прежде всего, огромные эмоции. Я испытываю чувство гордости, когда стою с тысячами людей в ожидании старта. Каждый раз, когда я бегу, бывает тяжело, часто отстаю и остаюсь позади, но не сдаюсь. Бегу, не останавливаясь, не обращая внимание на других людей. Это такое время для меня, когда я могу побыть наедине с собой, освободить голову от ненужных мыслей. Я люблю слушать музыку и часто бегу в наушниках. Когда прибегаю к намеченному финишу, замечаю, что по-другому смотрю на некоторые вещи, к которым раньше относился иначе.

По <http://the-village.ru>

Wyowiedź 2.

На прошлой неделе мы с друзьями участвовали в московском забеге. Зарегистрировались пятнадцать тысяч участников: как любителей, так и профессиональных спортсменов. Участники бега должны были выбрать одну из двух дистанций, на 5 или 10 км. Каждый из них получил футболку и номер с вшитым микрочипом, который отслеживал время. Я пробежала всю дистанцию – пять километров – в одном темпе. Спасибо организаторам, всё было замечательно: трасса, разметка, организация, зажигательная музыка. Здорово было смотреть с беговой трассы на толпы людей на тротуарах, которые кричали, махали руками. Их аплодисменты и поддержка придавали мне дополнительные силы.

По <http://the-village.ru>

Wyowiedź 3.

Бегу я благодарен не только за то, что позволяет мне работать над собой, но и за знакомство с Леной. Мы встретились на тренировке в спортивном клубе. С тех пор мы вместе участвуем в забегах и... веселимся. Например, бегаем в оригинальных смешных костюмах. Это могут быть разноцветные парики, очки для плавания или венки из осенних листьев. А недавно на ночном забеге мы надели светящиеся рожки и яркие наушники. Нам всегда весело, особенно перед началом забега, когда мы делаем наклоны и приседания, чтобы разогреть мышцы и суставы. Мы обязательно делаем эти упражнения. Это помогает нам равномерно распределить силы на всей дистанции.

По <http://newrunners.ru>

Wyowiedź 4.

Мне надоели групповые занятия в фитнес-клубе. Мне хотелось проводить больше времени на свежем воздухе, и я начала бегать. Сначала было сложно, но теперь от бега получаю удовольствие. Бегаю регулярно по утрам независимо от погоды. Благодаря этому я не боюсь. Я начала участвовать в марафонах. На трассе сохраняю свой индивидуальный спокойный темп бега. Даже если чувствую себя усталой, не перехожу на шаг. Я пробовала бегать с плеером, но мелодия нарушает ритм шагов и мне сложно следить за техникой бега, а провода наушников просто мешают. Мне во время бега интересно поговорить с теми, кто бежит рядом.

По <http://the-village.ru>

6. Rozwiązania i komentarze do zadań

Rozwiązania do zadań ze wskazówkami (zadania: 1., 3., 5., 7., 10., 13., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22.) znajdują się w rozdziałach 1.-3.

Zadanie 2.

2.1. A

2.2. C

2.3. C

W zadaniu **2.1.** należy określić miejsce, w którym dziennikarka przeprowadza wywiad. Poprawna odpowiedź **A**. Dziennikarka rozmawia z mężczyzną na temat akcji «Прочитал – отдай другому!» na dworcu kolejowym, ponieważ w tekście mowa o kasach, poczekalni, czytaniu w pociągu. Miejsce nie jest podane wprost, można je rozpoznać, słysząc: *здесь – в зале ожидания, недалеко от касс, пассажиры берут книгу в дорогу, почитать её в поезде, другие станции*. Odpowiedzi B i C są niepoprawne. Sam tytuł akcji sugeruje, że rozmowa może odbywać się w sklepie (C), tym bardziej, że w tekście znajdziemy wyrażenia związane z tematyką zakupów: *покупать книги, кассы, на стеллажах лежат романы*. Inne słownictwo typu: *учащаяся молодёжь, библиотеки, на стеллажах лежат романы, рассказы, подходят к полкам, подpowiadają bibliotekę szkolną* (B).

Zadanie **2.2.** to pytanie, w jakim celu autor wygłasza swój komunikat. Poprawna odpowiedź **C**. Autor proponuje kierowcom, posiadającym już prawo jazdy, specjalną ofertę – przy zakupie 30 godzin zajęć, 20 godzin gratis (*приобретая 30 часов, вы получите 20 часов в подарок, они предлагают специальные занятия, рассчитанные на водителей, уже имеющих водительское удостоверение*). Należy wykluczyć odpowiedź B – niezwykle instruktorzy wspaniale przygotowują do egzaminu, ale szkoła nie proponuje zniżki na kurs prawa jazdy, lecz na zajęcia dla kierowców. W komunikacie znajdziemy też informacje o początkujących kierowcach, którzy miewają problemy z parkowaniem, jazdą w okresie zimowym (*которым не хватает уверенности на дороге, которые плохо паркуются или не справляются с гололедицей зимой*), ale autor nie skarży się na ich zachowanie (A).

W zadaniu **2.3.** należy określić, o czym jest prezentowany wywiad. Poprawna odpowiedź **C** – tematem wywiadu są niezwykle oświadczyzny. Artiom w rycerskiej zbroi i na koniu pojawił się na lotnisku, aby poprosić Marię o rękę. Tekst nie opowiada o policyjnych ćwiczeniach na lotnisku (B), chociaż dowiadujemy się, że narzeczony otrzymał od policji pozwolenie na przeprowadzenie swojej akcji (*написал просьбу в полицию, полицейские, проникнувшись его настроением, дали разрешение на появление коня в аэропорту*). Tekst nie jest też o nowej roli znanej aktorki (A). Maria jest stewardesą i nie grała w żadnym filmie, chociaż filmik, pokazujący romantyczne oświadczyzny, można obejrzeć w Internecie.

Zadanie 4.

4.1. D

4.2. C

4.3. B

4.4. A

4.5. D

W zadaniu **4.1.** należy określić cel wypowiedzi Iwana na początku wywiadu. Poprawna odpowiedź **D.** Rosyjski artysta podkreśla rolę sztuki ulicznej w dzisiejszych czasach. Stwierdza, że dzięki niej wielkie miasta pięknieją, stają się kolorowe. Niezwykłe pomysły, kompozycje ulicznych artystów pojawiają się w różnych nieoczekiwanych miejscach i cieszą wszystkich mieszkańców (*современный мегаполис немыслим без стрит-арт, стрит-арт, как никогда раньше, раскрасил улицы наших городов в невообразимые цвета и композиции. Креативные решения уличных художников радуют нас повсюду, в самых неожиданных местах!*). Iwan zachwycił się dziełami rosyjskich „street artowców”, ale nie są oni jego współpracownikami (C). Nie namawia też nikogo do zajęcia się sztuką uliczną (A). Nie marzy o sukcesie na festiwalu, ponieważ festiwal już się odbył i z żoną otrzymali na nim nagrodę (B) – *когда начали организовывать фестивали стрит-арта в Москве, на одном из них мы с женой Дашей получили приз.*

Zadanie **4.2.** polega na wyszukaniu w tekście informacji, dlaczego Daria i Iwan zajęli się street artem. Poprawna odpowiedź **C.** Artyści chcieli, aby ich dzieła były znane szerszej publiczności, a nie tylko bogatym mieszkańcom Rublowki (*твои работы видят только хозяева богатых домов, это обидно. Решили создавать прекрасное для всех горожан. Нам важно, чтобы произведение видели, был отклик*). W wypowiedzi Iwana nie ma mowy o pomocy charytatywnej (D), ale słowo *благодаря* występujące w pytaniu może zasugerować *благотворительный проект*. Władze miasta także nie współpracują z artystami, o czym świadczy fragment *город пока не предоставляет никаких объектов для наших работ* (B). Małżonkowie nie stracili pracy, w dalszym ciągu utrzymują się dzięki wytwarzaniu ikon, czyli odpowiedź **A** jest błędna (*продолжаем заниматься иконописанием, которое даёт нам материальное обеспечение*).

Aby rozwiązać zadanie **4.3.**, należy w tekście wyszukać informację dotyczącą tematyki lustrzanych mozaik. Poprawna odpowiedź **B.** Moskiewscy artyści na swych pracach przedstawiają mieszkańców podwodnego świata, co potwierdzają słowa *придумали изображение дельфинов, рыб и других обитателей подводных пространств, они уже несколько лет плавают по московским стенам*. Iwan mówi, że nie zainteresowała go ani tematyka kosmiczna (D), ani świat roślin (C), ani portrety znanych ludzi (A) – *иллюстрации полевых цветов и сорняков, рисунки, посвящённые исследованиям космоса или портреты писателей, композиторов – нам не подходили*.

Zadanie **4.4.** polega na znalezieniu w tekście informacji, skąd Iwan nauczył się techniki pracy z lustrem. Poprawna odpowiedź **A.** Iwan sam stworzył technikę, dzięki której powstają oryginalne mozaiki (*у меня собственная техника, я вырезаю кусочки, замазываю матирующей пастой, через пару минут смываю, экспериментировал до тех пор, пока не добился нужных мне результатов*). Pracy z lustrem nie uczył się na kursach (B). Nie ma też przyjaciół (D), którzy podzieliliby się z nim radami, jak stworzyć lustrzaną mozaikę (*этому ремеслу не учился ни у знакомых художников, ни на курсах*). W Internecie (C) podobnych prac też nie znalazł. Fragment *специально искали в Интернете, есть ли где-то подобные работы. Оказывается – наши зеркальные композиции оригинальны и пока есть только в Москве* potwierdza, że odpowiedź **C** jest niepoprawna.

Rozwiązując zadanie **4.5.**, należy wyszukać w tekście informację dotyczącą najbliższych planów artystów. Poprawna odpowiedź **D.** W tym sezonie artyści zamierzają swoją mozaikę umieścić na dużym fabrycznym kominie, czyli *на промышленном объекте*. Iwan z żoną mieli propozycje pracy w Japonii, Petersburgu, ale z nich nie skorzystali (*нас приглашали в Санкт-Петербург, даже в Японию, но мы никуда не ездили*). Nie planują doskonalenia swoich umiejętności za granicą (B). W tekście nie znajdziemy też informacji o współpracy Iwana z artystami z Sankt Petersburga (C). Iwan z Darią pracują na terenie Moskwy, ponieważ brakuje im środków na rozszerzenie bazy transportowej (*пока у нас нет средств для расширения*

бизнеса, у нас ещё нет специальной машины для перевоза материала), czyli odpowiedź A jest niepoprawna.

Zadanie 6.

6.1. D

6.2. E

6.3. C

6.4. A

Do wypowiedzi **6.1.** pasuje zdanie **D**. W tekście znajduje się informacja, że bieg pozwala skupić się na sobie, przestać myśleć o problemach i w czasie biegu nierzadko można zmienić perspektywę spojrzenia na trudne sprawy. W tekście znajdują się informacje, które wykluczają wybór innych zdań: zdania A, gdyż autor biega w słuchawkach, zdania B – autor biega bez przystanków, zdania E – autor nie zwraca uwagi na kibiców.

Poprawna odpowiedź – zdanie **E** – jest w wypowiedzi **6.2.** poparta informacją o tym, że tłumy kibicujących ludzi podtrzymują na duchu biegaczy i dodają im energii. W tekście pojawiają się wzmianki o muzyce i o tempie biegu, które sugerują zdania A i B. Jednak informacje z tekstu nie pasują do zdania A (dzięki organizatorom była *зажигательная музыка* na trasie) i zdania B (autor przebiegł cały dystans *в одном темпе*).

Do wypowiedzi **6.3.** pasuje zdanie **C**. W tekście pojawia się informacja o ćwiczeniach przed startem. Autor mówi, dlaczego je wykonuje, i w jaki sposób rozgrzewka mu pomaga. Mimo iż w tekście pojawia się zwrot: *наушники*, który sugeruje zdanie A, do tekstu to zdanie nie pasuje (autor pobiegł raz w słuchawkach dla przyjemności).

Do wypowiedzi **6.4.** pasuje zdanie **A**. W tekście autorka wspomina, że przewody słuchawek jej *мешают*, a muzyka zaburza *ритм шагов*. Dodatkowym argumentem jest informacja, że autorka w czasie biegu woli porozmawiać z innymi biegaczami. W tekście występuje zwrot kojarzący się ze słowem *болельщики* (E), jednak informacja *я не болею* nie odnosi się do kibiców. Należy wykluczyć zdanie B – na trasie autorka nie zwalnia (*не перехожу на шаг*).

Zadanie 8.

8.1. B

8.2. C

8.3. A

8.4. A

W tekście oznaczonym literą **A** znajdziemy dwie spośród czterech informacji podanych w tabeli. Do tekstu **A** pasują zdania **8.3.** oraz **8.4.** W «Театре живых кукол» widzowie przed zajęciem miejsc na widowni (*Пока вы не займёте своё место в одном из многих рядов*) mogą zajrzeć do teatralnego bufetu, gdzie zostaną bezpłatnie poczęstowani słodyczami i herbatą (*Загляните в театральный буфет, где куклы предлагают бесплатные конфеты, печенье и чай*). Przed rozpoczęciem spektaklu widzów czeka więc słodki poczęstunek – taką informację zapisano w zdaniu **8.3.** Chociaż w teatrze nie ma kas biletowych (*Никаких окошек с надписью «касса» нет*), to lalka, trzymając woreczek z monetami,

przypomina gościom o konieczności zapłacenia za spektakl (*кукла Лиса Алиса напоминает о необходимости рассчитаться за билет*). Wpłaty mogą być różne (*Сделать это можно, положив какую-нибудь монетку в её мешок*). Za obejrzenie spektaklu widzowie płacą więc tyle, ile chcą – taką informację zapisano w zdaniu **8.4**.

Zadanie 9.

9.1. C

9.2. A

9.3. B

9.4. A

Odpowiedź na pytanie **9.1** można znaleźć we fragmencie **C**. Jest to pytanie o możliwości indywidualnej kontroli klienta nad rozliczeniami w restauracji. Znajduje się w nim zdanie o tym, że klient posiada w swoim telefonie komórkowym „osobistą portmonetkę”, na swoje konto otrzymuje punkty (*бонусы*) i płaci nimi. Dzięki temu *должен иметь под рукой свой сотовый*. Co prawda we fragmencie **A** mowa jest o telefonie, lecz w kontekście wariantu spędzenia czasu restauracji, a nie konieczności użycia go, żeby rozliczyć się za usługę.

Odpowiedź na pytanie **9.2** znajduje się we fragmencie **A**. W czasie letnich wakacji opłata za zajmowane miejsce nie jest pobierana, chociaż za stolik płaci się w pozostałych miesiącach. Wprawdzie we fragmencie **B** znajduje się informacja, że klient *не экономит за счёт своего здоровья ни летом, ни зимой*, jednak dotyczy ona przekonania klientów lokalu o tym, że zdrowie o każdej porze roku jest ważniejsze od pieniędzy.

We fragmencie **B** znajduje się odpowiedź na pytanie **9.3**. Klient może *оставить свой столик*, podejść do specjalnego pieca i przyglądać się, jak przygotowywane jest zamówione przez niego danie. W błąd może wprowadzić informacja we fragmencie **C**, że ludzie *следят за развитием современных технологий и умело пользуются их достижениями*. Jednak ta informacja związana jest z umiejętnościami i zainteresowaniami gości restauracji.

Odpowiedź na pytanie **9.4** znaleźć można we fragmencie oznaczonym literą **A**. Wewnętrzny wystrój restauracji zmienia się, ponieważ klienci za pomocą parawanów i żaluzji mają możliwość *приготовить отдельные боксы* i odizolować się od innych gości. Czytającego może zmylić informacja z fragmentu **C** o organizowanych w restauracji akcjach lub z fragmentu **B** o organizacji zdrowego żywienia, jednak informacje te nie dotyczą organizacji przez klientów własnej przestrzeni do pracy.

Zadanie 11.

11.1. E

11.2. A

11.3. B

11.4. D

Do luki **11.1** pasuje fragment tekstu oznaczony literą **E**. Zdanie poprzedzające lukę mówi o bliżej nieokreślonych perspektywach wynaleźnienia urządzenia do porozumiewania się ze zwierzętami. Zaś pierwsze zdanie fragmentu **E** jest przeciwstawieniem treści z poprzedniego zdania. Przeciwstawienie to jest logicznym wynikiem użycia na początku fragmentu **E** zwrotu *тем не менее*. Drugie zdanie fragmentu **E** informuje o tym, że są ludzie, którzy już dziś potrafią

porozumiewać się ze zwierzętami. Zdanie następujące po luce łączy się ze zdaniem E logicznie: *Для этого*, czyli do kontaktowania się ze zwierzętami, nie są potrzebne czary i zaklęcia. Między pierwszym zdaniem luki 11.1 a zdaniem następującym po luce także zachodzi związek logiczny. W obu zdaniach jest mowa o współczesności: w pierwszym zdaniu – *сегодня* jest już ta komunikacja możliwa – i – w drugim zdaniu – co nie jest potrzebne współczesnemu człowiekowi (*современному человеку не нужны*) do tej komunikacji. Cały fragment E łączy się z sąsiadującymi zdaniami także gramatycznie – formami czasu teraźniejszego: *учёные обещают, люди утверждают, умеют, не нужны*.

Poprawnym uzupełnieniem luki 11.2 jest fragment A. Autor w czterech zdaniach przed luką opowiada o spotkaniu ze słoniem, które mogło się źle skończyć. Fragment A za pomocą spójnika *но* wprowadza pozytywne zakończenie spotkania ze słoniem, informację o nawiązaniu kontaktu słownego ze zwierzęciem, który zapobiegł nieszczęściu. Zaś wyrażenie z drugiego zdania fragmentu A, *его «слова»*, ma logiczne i gramatyczne rozwinięcie w zdaniu następującym po luce – *Услышав их* (słowa).

W luce 11.3 powinien się znaleźć fragment oznaczony literą B. Na początku akapitu, przed luką, dowiadujemy się, że konie odgrywały wielką rolę w życiu Indian. Pierwsze zdanie fragmentu B logicznie rozwija tę myśl: dla każdego członka plemienia koń był stałym towarzyszem życia. Zwrot *это животное* odnosi się do słowa *лошадь* ze zdania poprzedzającego lukę. Drugie zdanie fragmentu B mówi o właściwym postępowaniu ze zwierzętami *без боли и страха*, z szacunku do koni, z powodu ich ważnej roli. Ten fragment łączy się logicznie z początkiem zdania następującego po luce *Чтобы лошадь не боялась*, a następnie całe zdanie po luce wyjaśnia szczegółowo, co robiono, żeby konie czuły się komfortowo.

Fragment D jest poprawnym uzupełnieniem luki 11.4. Jest on logicznym następstwem opisu sytuacji przed luką – pogoni plemienia papago po śniegu za złodziejami koni. Początek fragmentu D mówi o tym, co się stało w trakcie pogoni: *Оказалось, что у края леса следы исчезли*. Zdania te łączą się ze sobą logicznie. Zdanie następujące po luce stanowi także logiczną kontynuację zakończenia fragmentu D – jest skutkiem dziwnego zniknięcia (*взлетели в небо*) sprawców kradzieży koni. Dlatego też (*поэтому*) rozczarowani papago *вернулись домой*.

W tekście nie ma miejsca na fragment C. Mowa w nim jest o tym, dzięki czemu zwierzęta rozpoznają poszczególnych ludzi, co powoduje, że zachowują się różnie na widok różnych osób. Użyty tu zaimek *ему* eliminuje gramatyczny związek z wszystkimi zdaniami poprzedzającymi lukę. *Благодаря ему* – dzięki niemu – czyli czemu lub komu? Weźmy, na przykład, zdanie sprzed luki 11.1. Jest tam mowa o *системе*, która zostanie wynaleziona. Lecz *система* jest rodzaju żeńskiego. Zatem, żeby zdanie pasowało, na początku fragmentu oznaczonego literą C powinno być *благодаря ей*. Natomiast forma *ему* jest rodzaju męskiego lub nijakiego. Podobnie jest w pozostałych zdaniach, poprzedzających lukę. Wyrazy ze zdań poprzedzających lukę, które mogłyby zastąpić zaimek *ему*, są rodzaju żeńskiego: *беда, лошадь, погоня*. A łączność logiczna? Można przeanalizować, jak fragment C nie łączy się logicznie ze zdaniem przed luką 11.2. Jest w nim mowa o nieszczęściu. Nie da się zestawić słowa „nieszczęście” ze słowem „dzięki”. Dzięki czemu można rozpoznawać ludzi? Dzięki nieszczęściu? Dzięki *роли* konia (luka 11.3)? *Погони* za zbiegami (luka 11.4)? Nie. Te zdania nie łączą się logicznie. Dodać należy, że fragment oznaczony literą C nie pasuje także do zdań następujących po lukach. I to jest brak łączności logicznej. W zakończeniu fragmentu oznaczonego literą C mamy charakterystykę zachowania zwierząt *в контакте с разными людьми*. Zdanie po luce 1 mówi: *для этого* współczesny człowiek nie musi korzystać z magicznych sposobów, czyli, w jakim celu człowiek odrzuca magię. Brak łączności logicznej. W podobny sposób fragment, oznaczony literą C, nie łączy się logicznie z pozostałymi

zdaniami po każdej z luk. Oprócz tego w zdaniach fragmentu, oznaczonego literą C, jest czas teraźniejszy *различают, ведут себя*. Zaś w zdaniu po luce 11.2 *слон остолебел*, po 11.3 luce – *применялись*, po 11.4 – *вернулись* – jest czas przeszły. Nie może więc on także zgadzać się z nimi gramatycznie.

Zadanie 12.

12.1. C

12.2. E

12.3. A

12.4. B

Luka **12.1.** powinna być uzupełniona zdaniem **C**. W zdaniu przed luką mowa o eksperymencie, jaki wykładowczyni zaproponowała studentom. Ze zdania C dowiadujemy się, na czym ten eksperyment polegał. Zdanie po luce zaczynające się od słowa *затем* wprowadza informację, o co wykładowczyni poprosiła studentów. We wszystkich tych trzech zdaniach mowa o wykładowczyni, zdania połączone są także gramatycznie. Zaimek *она* na początku wstawionego zdania C odnosi się do słowa *преподавательница* w zdaniu poprzedzającym lukę. Czasownik *попросила* na początku zdania po luce jest dodatkową wypowiedzią i logicznie łączy się z usuniętym zdaniem.

Uzupełnieniem luki **12.2.** jest zdanie **E**. Czytając zdanie przed luką i po luce, dowiadujemy się, że studenci zastanawiali się, komu oddać wstążki. Dlatego jako uzupełnienie luki należy poszukać zdania, które o tym mówi. Wstawione zdanie wymienia osoby, którym studenci mogliby podarować wstążkę. Prawdopodobnie ktoś myślał o najbliższej rodzinie, ktoś o ukochanej osobie. Zdanie po luce wprowadza osobę Igora, który miał problem ze znalezieniem odpowiedniej osoby.

Do luki **12.3** pasuje zdanie **A**. W zdaniu przed luką czytamy, że Andriej poprosił Igora o wyjaśnienie, dlaczego przyszedł. Zdanie A wyjaśnia cel wizyty Igora u przyjaciela. *Андрей спросил друга, что произошло* przed luką logicznie łączy się z fragmentem *рассказал о причине своего визита* w zdaniu w luce. Ponadto zdanie po luce jest logicznym następstwem drugiej części zdania A, opisuje ono zaskoczenie i wzruszenie Andrieja, który był *смущённый и тронутый* czynem Igora.

Luka **12.4** powinna być uzupełniona zdaniem **B**, ponieważ ten akapit tekstu dotyczy sytuacji rodzinnej szefa. Czytając fragment przed luką, dowiadujemy się, że tego dnia szef wcześniej wrócił z pracy. Zdanie po luce informuje, o czym szef rozmawia ze swoją rodziną. Dlatego jedynym logicznym uzupełnieniem luki jest fragment opisujący reakcję żony i syna na wcześniejszy powrót mężczyzny do domu. Wszystkie trzy zdania logicznie i gramatycznie łączy postać ojca.

W tekście nie ma miejsca na zdanie **D**. W tym zdaniu jest wzmianka o sytuacji Andrieja w pracy. W tekście znajdziemy fragment wokół luki 12.3., który również traktuje o pracy, ale w innym kontekście. Zdanie D odnosi się do relacji przełożony-podwładny. Pracownik pozytywnie wyraża się o swoim szefie, ale rozwinięcia tej sytuacji w tekście nie znajdziemy.

Zadanie 14.

14.1. D

14.2. B

14.3. C

14.4. C

14.5. B

Zadanie 14.1. polega na wyszukaniu w tekście informacji, co było przyczyną hałasu na lekcji. Poprawną odpowiedzią jest **D**. W klasie panował hałas (*класс продолжал гудеть*), ponieważ uczniowie omawiali nieudaną, przerwana imprezę noworoczną (*обсуждалась сорванная новогодняя вечеринка*). Niepoprawna odpowiedź A sugeruje, że przyczyną kłótni uczniów mógł być gość, który pojawił się w klasie – pani psycholog. Jednak z tekstu wynika, że uczniowie hałasowali wcześniej, zanim przyszła pani psycholog. Odpowiedź B jest też niepoprawna. Wprawdzie w początkowym fragmencie tekstu jest mowa o złym zachowaniu klasy (*что-то устраивали, выясняли, мирились и ругались*), ale dotyczy to częstych zachowań uczniów, ale nie na tej lekcji. Niepoprawna jest też odpowiedź C, gdyż uwaga nauczyciela *И долго вы будете шуметь? Я жду тишины!* była skutkiem, a nie przyczyną hałasu, i skierowana została do uczniów, by ich uciszyć.

Rozwiązując zadanie 14.2., należy w tekście znaleźć informację o celu wizyty gościa w klasie. Poprawna odpowiedź **B** mówi, że to badanie, przeprowadzone wśród uczniów przez panią psycholog, polegające na odpowiedzi na pytanie: kto jest twoim przyjacielem w klasie? (*напишите, с кем бы вы отправились на необитаемый остров, выбрать надо одного человека из вашего класса, я хочу видеть на листочке ваше имя и фамилию вашего друга.*) Niepoprawna odpowiedź A sugeruje, że ktoś z klasy powinien pójść na rozmowę do pani psycholog. Występujące w tekście słowa *директору интересно, директору покажете* wzmacniają kontekst jakiegoś dochodzenia. Jednak zaproszenia na indywidualną rozmowę z psychologiem nie ma. Niepoprawna jest również odpowiedź C. Słowa związane z podróżą morską (*кораблик с островом вам понадобится, куда мы с вами сейчас отправимся* i zapisywanie nazwisk *хочу видеть на листочке ваше имя и фамилию*) nie występują w kontekście sporządzania listy uczestników rejsu. Odpowiedź D – propozycja pani psycholog zapisania się do kółka plastycznego – nie jest poprawna. W tekście występują elementy: *договорились?, девушка взяла мел, на доске появился трёхмачтовый кораблик, посмотрите на рисунок*, które opisują zajęcia plastyczne, jednak nie ma tu o nich mowy. Ten fragment dotyczy wprowadzenia do testu, przeprowadzonego przez panią psycholog.

W zadaniu 14.3. należy określić, o czym jest cały tekst, który z zaproponowanych tytułów najwierniej odzwierciedla jego treść. Poprawny jest tytuł oznaczony literą **C** «*Написали, а что дальше?*». Do klasy, w której uczniowie zachowują się niewłaściwie, przychodzi pani psycholog. Prosi ona o pisemną odpowiedź na jedno pytanie, a następnie, mimo wątpliwości i pytań uczniów, nie wyjaśnia im celu swojego działania. Wychodzi z klasy, pozostawiając uczniów z pytaniem: po co to robiliśmy? Tytuł A – «*Где найти друга?*» – nie pasuje do tekstu. Wręcz przeciwnie, w tekście podkreśla się łączność grupy, wszyscy razem dyskutują, mają przyjaciół (*а если я желаю взять всех*). Niepoprawny jest także tytuł oznaczony literą B – «*Как вести себя вежливо?*» Tekst jest relacją z lekcji, nie zawiera rad ani zasad dobrego zachowania. Tytuł D – «*Легко ли организовать тур?*» – sugeruje, że tekst dotyczy klasowej dyskusji na temat wspólnego wyjazdu. W tekście znajdziemy słownictwo związane z wycieczką (*кораблик с островом, одинокой пальмой и обезьянкой, далёкий горизонт, чайки и лукаво улыбающееся солнышко, отправились на этот необитаемый остров, договорились*), ale słownictwo dotyczy pytań uczniów i odpowiedzi psychologa.

W zadaniu 14.4. należy znaleźć w tekście informację o cechach charakteryzujących eksperymentalny ustny egzamin, który ma być przeprowadzany w Rosji. Poprawną odpowiedzią jest **C**. Uczeń nie będzie znał składu komisji (*не будет знать, сотрудники каких вузов проверяют его знания*), egzaminatorzy także nie będą znali danych osobowych zdających (*экзаменаторам также не сообщат никаких сведений о сдающем*). To jest

informacja, której szukamy. Oznacza to, że cechą odróżniającą ten egzamin od innych będzie anonimowość uczniów przystępujących do niego. Odpowiedź A, że zdający będzie sam wybierał temat swojego wystąpienia podczas egzaminu, jest niezgodna z tekstem, ponieważ egzaminatorzy (*преподаватели вузов*) zadadzą pytania z obowiązującego w szkole programu nauczania (*по школьной программе* i *смогут пообщаться с учеником и лучше поймут его потенциал*). Odpowiedź B – skład komisji będzie stały – jest odpowiedzią niepoprawną, bowiem komisji będą się składały z egzaminatorów stale zmieniających się (*меняющихся постоянно профессоров из разных вузов*). Odpowiedź D jest również niepoprawna, ponieważ egzamin nie będzie filmowany dla celów edukacyjnych. Egzamin ten będzie anonimową konferencją przeprowadzaną w systemie online (*беседа пройдёт в режиме видеоконференции*).

W zadaniu **14.5**. trzeba wskazać, jaki jest cel wypowiedzi zapisanej w ostatnim akapicie tekstu. Poprawną odpowiedzią jest **B**. Autor wątpi w to, że ustny egzamin zostanie sprawnie przeprowadzony. Uważa, że trudno będzie stworzyć odpowiednie warunki dla ogromnej liczby uczniów przystępujących do ustnego egzaminu (*собеседование для большого количества школьников организовать затруднительно, трудно представить себе такой экзамен массовым, как обеспечить правильные условия такого экзамена для тысяч абитуриентов*). Inny problem to czas trwania egzaminu. Jeśli każdy zdający zechce podyskutować z komisją, to egzamin będzie trwał bardzo długo (*если каждый из них захочет побеседовать с профессорами, это затянется надолго*). Autor z powodu swoich wątpliwości nie namawia abiturientów do brania udziału w eksperymencie – odpowiedź C. Odpowiedź D jest też niepoprawna, ponieważ, czytając tekst, poznajemy opinię autora o egzaminie, a nie opinie abiturientów. W ostatnim akapicie nie znajdziemy także skierowanej do władz różnych uczelni prośby o pomoc w przeprowadzeniu eksperymentu – odpowiedź A.

Zadanie 23.

23.1. быстрее всех учеников

23.2. будешь ли ты доволен

23.3. поставь в угол

23.4. за четыре дня/ в течение четырёх дней

W zadaniu **23.1**. poprawną odpowiedzią jest wyrażenie **быстрее всех учеников**. Wiera przygotowała referat. W jaki sposób? Najszybciej. Forma ta jest stopniem najwyższym przysłówka. Należy pamiętać, że tworzy się ją przez dodanie do stopnia wyższego *быстрее* zaimka *все* w dopełniaczu liczby pojedynczej lub mnogiej. W tym zdaniu wymagana jest forma liczby mnogiej ze względu na rzeczownik *учеников*, który występuje właśnie w liczbie mnogiej.

Poprawną odpowiedzią w zadaniu **23.2**. jest konstrukcja **будешь ли ты доволен**. Zdanie nadrzędne «*Не знаю*» wymaga odpowiedzi na pytanie *чего?* (zdanie dopełnieniowe). Jednak tu zdanie podrzędne rozpoczyna się partykułą „*czy*”. Należy pamiętać o zasadach stosowania partykuły *ли* (odpowiednika polskiej partykuły „*czy*”) w pytaniach i zdaniach dopełnieniowych podrzędnych (rozpoczynających się od partykuły „*czy*”). Nie należy zapominać o szyku przestawnym, w którym na pierwszym miejscu znajduje się orzeczenie, następnie partykuła, a po niej podmiot. W tym zdaniu orzeczenie jest imienne, dlatego *ли* oddziela łącznik *будешь* od orzecznika *доволен*. Forma przymiotnika *доволен* musi być krótka, ponieważ po niej następuje dopełnienie (*кем? чем?*) *сюрпризом*.

Poprawną odpowiedzią zadania **23.3.** jest zwrot **поставь в угол**. Proszę zwrócić uwagę na polecenie w 2. osobie i sposób tworzenia formy trybu rozkazującego z **ь** (w tym czasowniku w 1 osobie lp. akcent pada na temat – *я поставлю*). Oprócz tego czasownik *поставить* jest czasownikiem ruchu kierunkowego (*куда?*), dlatego też w wyrażeniu przyimkowym miejsca musi być zastosowana forma biernika – *в угол*.

W zadaniu **23.4.** poprawną odpowiedzią jest konstrukcja czasu **за четыре дня** lub **в течение четырёх дней**. Zapowiedź przygotowania materiału do artykułu zawiera określenie terminu – „w ciągu jakiego czasu”. Wymaga ona konstrukcji *в течение (кого? чего)*, lub, jeśli czynność jest dokonana, zwrotu *за (кого? что?)*. W tym przypadku czynność jest dokonana, a więc są możliwe obie konstrukcje. Należy pamiętać też, że liczebniki główne *два, три, четыре* w pozycji mianownika i biernika wymagają od rzeczowników formy dopełniacza liczby pojedynczej. Zaś liczebnik *четыре* w dopełniaczu ma formę *четырёх*.

Zadanie 24.

Пример правильного решения

Любите ли Вы адреналин?

Являетесь ли Вы любителем экстрима? В настоящее время многие люди занимаются скалолазанием, дельтапланеризмом или прыжками с парашютом. В минувшие выходные жители нашего города имели возможность прикоснуться к настоящему экстриму.

Спортивный клуб «Мустанг» при поддержке городского управления организовал «Кубок Президента города по ралли». Это мероприятие состоялось впервые в нашем городе. Участие в авторалли приняли 28 польских и зарубежных экипажей. Суть ралли заключалась в том, что за определённый промежуток времени участники должны проехать 100 километров по городу и окрестностям. Самое важное – это не только скорость, хотя и она имела значение, но и умение проехать маршрут, не нарушая правил дорожного движения.

Перед стартом каждый экипаж получил дорожные карты. Это путеводитель, по которому нужно было сориентироваться и наметить маршрут. Поэтому немалая ответственность в достижении победы лежала не только на водителе, но и на штурмане.

Победителей и призёров определяли в пяти классах машин. Так что награждёнными оказались многие. Награды вручал Ярослав Казберук – многократный участник авторалли, житель нашего города

→ Pamiętaj o zatytułowaniu swojej wypowiedzi.

Napisz, zachęcające do czytania artykułu, wprowadzenie zgodne z tematem. Musisz odnieść się do imprezy i do Twojego stanowiska dotyczącego uprawiania sportów ekstremalnych. Możesz zaciekawić zadaniem pytaniem.

Rozwiń swoją wypowiedź. Szczegółowo opisz przebieg rajdu. Wskaż termin, miejsce, cel, organizatorów i uczestników imprezy. Opisz wydarzenia tworzące ciąg przyczynowo-skutkowy (etapy rajdu, na czym polegał, co robili uczestnicy, jak długo trwała impreza).

Сегодня экстримом занимается молодёжь и люди старшего возраста, мечтающие получить острые ощущения. Экстремальные хобби прибавляют уверенности в себе, это отличный способ побороть свои страхи. Кроме этого, они вызывают ни с чем несравнимые эмоции.

Самым очевидным минусом экстрима является опасность для жизни и здоровья. Хотя надёжная техника и хорошее оборудование сводят этот риск к минимуму, несчастные случаи все-таки бывают. Немаловажным минусом экстремального спорта является его высокая стоимость. Хорошее оборудование требует серьёзных затрат.

Автогонки вызвали неподдельный интерес не только у автолюбителей и болельщиков, но и у всех горожан. Всем удалось увидеть зрелищные соревнования и почувствовать прилив адреналина. Надеемся, что «Кубок Президента города по ралли» станет хорошей традицией нашего города.

Przedstaw i uzasadnij swoje stanowisko dotyczące uprawiania sportów ekstremalnych. Możesz podać plusy i minusy tej formy spędzania czasu.

Podsumuj swoją wypowiedź. W zakończeniu odnieś się do obu części swojej wypowiedzi.

Zadanie 25.

Przykład poprawnego rozwiązania

Сегодня торговые центры являются наиболее многолюдными точками городов. Посетители приходят сюда не только для покупок. Им хочется здесь провести свой досуг. Но проведение свободного времени в таком месте имеет свои плюсы и минусы.

Pamiętaj, że teza musi być zgodna z tematem oraz treścią wypowiedzi. W tym wstępie zwrócono uwagę na to, że centra handlowe są popularne. Zakupy w takim miejscu dla wielu są odpoczynkiem. Następnie zapowiedziane zostało rozważenie pozytywów i negatywów tej formy spędzania czasu. We wstępie możesz wykorzystać słownictwo: *плюсы, минусы; аргументы за, против; положительные, отрицательные стороны; достоинства, пороки.*

С одной стороны, действительно, здесь приятно. Изысканные современные интерьеры, замысловатые сезонные декорации, привлекающие внимание витрины. Красота. Кроме того, здесь постоянно придумывают интересные идеи: сооружают стенки для лазания, организуют разнообразные акции, флэшмобы. Это же интересно. Стоит добавить, что после покупок людям приятно передохнуть и перекусить в одном из многочисленных кафе, посмотреть заодно премьеру фильма, или просто прослушать в магазине с мультимедиа последний альбом любимой группы. Значит – и поели, и приобщились к искусству.

Но, с другой стороны, красивые помещения магазинов – это закрытое пространство. Вряд ли кондиционеры в состоянии справиться с очисткой воздуха для такой толпы посетителей. Тут можно заразиться любым сезонным вирусом. И это первый минус. Во-вторых, посещение в торговом центре кинотеатра или прослушивание даже самой качественной музыки не заменит человеку театра, филармонии, музея. А нам кажется, что таким образом мы удовлетворили нашу потребность побыть наедине с прекрасным. Но хвастаться нечем. И ещё одно – после каждого визита в торговом центре создаётся впечатление, что человек потратил больше денег, чем предполагал. Это правда. Ведь трудно бороться с рекламой, которая надвигается на клиента со всех сторон. Легко поддаваться искушению и купить ненужную вещь, съесть неизвестное нам блюдо. А это всё стоит денег.

Element 1 - za, plusy, pozytywy. Przedstaw argumenty na poparcie zalet spędzania wolnego czasu w centrach handlowych. Poprzyj je przykładami i rozwiń każdy argument. Tu są 2 argumenty: centrum handlowe – to przyjemne i ciekawe miejsce, w centrum handlowym można korzystać z dóbr kultury. Zwróć uwagę na sformułowania, za pomocą których tu rozpoczęto argumentację „za” – *с одной стороны*, a także dodano kolejne argumenty – *кроме того, стоит добавить*.

Element 2 – przeciw, minusy, negatywy. Przedstaw i rozwiń argumenty na poparcie wad spędzania wolnego czasu w centrach handlowych. Tu są 3 argumenty: niezdrowe powietrze w centrach handlowych, niedostatek dóbr kultury, pokusy, narażające na dodatkowe wydatki. Zwróć uwagę na sformułowania, za pomocą których tu rozpoczęto argumentację „przeciw” – *с другой стороны*, a także dodano kolejne argumenty – *во-вторых, и ещё одно*.

Подводя итоги, надо сказать, что досуг в торговом центре – это не пустая трата времени. Это сегодня необходимость. Но если поездки туда становятся привычкой, стоит задуматься, не теряете ли вы кое-что?

Podsumuj argumentację tak, by była spójna z główną myślą we wstępie i dwóch częściach rozwinięcia. Tu podkreślono, że odpoczynek w centrum handlowym jest potrzebny, ale nie należy ograniczać się do takiego sposobu spędzania wolnego czasu. Zwróć uwagę, że treść w zakończeniu jest inaczej sformułowana niż we wstępie. Zakończenie można rozpocząć zwrotem *подводя итоги*.

Zadanie 26.

Приклад poprawnego rozwiązania

Уважаемый господин директор!

От имени Ученического совета, выражая волю всего школьного коллектива, обращаюсь к Вам с большой просьбой рассмотреть возможность организации в нашей школы радиоузла.

На наш взгляд, необходимость создания школьного радиоузла и его польза просто неоспоримы. Благодаря радиотрансляционной связи как педагоги, школьники, так и администрация всегда смогут получать срочную информацию о всех актуальных событиях, спортивных соревнованиях, культпоходах, торжественных встречах и т.п. Кроме того, по радио можно было бы передавать различные объявления, например, о забытых вещах, об изменениях в расписании уроков, тексты внутренних распоряжений.

Во время большой перемены можно было бы организовывать концерты по заявкам для всех сотрудников нашей школы, где под аккомпанемент музыки транслировались бы поздравления с днём рождения, с праздником.

Это лишь пока основные идеи, которые подтверждают целесообразность создания школьного радиоузла.

Pamiętaj, że rozpoczynając list formalny, musisz użyć odpowiedniego zwrotu adekwatnego do danego rodzaju listu.

We wstępie podaj powód napisania listu oraz jego temat. Ten list skierowany został do dyrektora szkoły z prośbą o zorganizowanie radiowęzła.

W pierwszej części rozwinięcia uzasadnij swoją prośbę, podając różnorodne przykłady wykorzystania radiowęzła w szkole. Wskaż pozytywne aspekty swojego pomysłu dla całej społeczności szkolnej: uczniów, nauczycieli, pracowników administracji. Niektóre przykłady opisz szerzej.

Дикторов нашего радиоузла мы могли бы выявить путём, например, конкурса чтецов, благодаря которому можно не только оценить интерпретацию стихотворения, но также произношение и тембр голоса. Кроме того, мы предлагаем организовать конкурс на лучшего школьного диджея, который отвечал бы за музыкальное оформление и подбор репертуара по конкретным случаям. Конкурс можно было бы провести, например, во время школьной дискотеки, на которой жюри выберет самого лучшего диджея. В состав жюри вошли бы представители учителей и молодёжи.

В своём обращении мы постарались показать, какую важную роль может сыграть радиоузел в нашей школе. Мы надеемся, что приведенные аргументы повлияют на принятие Вами положительного решения, и вскоре, как и в других школах нашего города, у нас начнёт свою работу долгожданный радиоузел.

С нетерпением ожидаем Вашего решения.

С уважением,

XYZ

W drugiej części rozwinięcia opisz pomysły, w jaki sposób wybrać osoby prowadzące radiowęzeł. Muszą to być konkretne propozycje. Opisując konkurs, podaj szczegóły jego organizacji.

Zakończenie jest podsumowaniem treści listu. Powołaj się na swoje argumenty przytoczone powyżej, prosząc o pozytywne rozpatrzenie sprawy.

Pamiętaj do kogo piszesz list formalny. Zakończ go odpowiednim zwrotem adekwatnym do zwrotu rozpoczynającego.

7. Wykaz umiejętności ogólnych i szczegółowych sprawdzanych zadaniami

Zadanie 1.

<p>Wymagania ogólne</p>	<p>I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</p>
<p>Wymagania szczegółowe</p>	<p>1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.1.: 1.9) kultura – twórcy i ich dzieła 1.2.: 1.11) zdrowie – uzależnienia 1.3.: 1.9) kultura – twórcy i ich dzieła 2. Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady,</p>

	<p>komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne) w różnych warunkach odbioru.</p> <p>1.1.:2.4) określa intencje nadawcy/autora tekstu</p> <p>1.2.:2.1R) oddziela fakty od opinii</p> <p>1.3.:2.1) określa główną myśl tekstu</p>
--	---

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p>Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).</p> <p>II. Rozumienie wypowiedzi.</p> <p>Uczeń rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</p>
Wymagania szczegółowe	<p>1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następujących tematów:</p> <p>2.1.: 1.9) kultura</p> <p>2.2.: 1.3) szkoła</p> <p>2.3.: 1.5) życie rodzinne i towarzyskie</p> <p>2. Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne) w różnych warunkach odbioru.</p> <p>2.1.: 2.5) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);</p> <p>2.2.: 2.4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;</p> <p>2.3.: 2.1) określa główną myśl tekstu;</p>

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p>Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).</p> <p>II. Rozumienie wypowiedzi.</p> <p>Uczeń rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</p>
Wymagania szczegółowe	<p>1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu:</p> <p>1.8) podróżowanie i turystyka-zwiedzanie</p> <p>2. Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne) w różnych warunkach odbioru.</p> <p>3.1.-3.4:3.3) znajduje w tekście określone informacje</p> <p>3.5:3.4) określa intencje nadawcy/autora tekstu</p>

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	<p>I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).</p> <p>II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</p>
Wymagania szczegółowe	<p>1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu 1.9) kultura</p> <p>2. Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne) w różnych warunkach odbioru. 4.1.: 2.4) określa intencje nadawcy/autora tekstu; 4.2. -4.5.: 2.3) znajduje w tekście określone informacje.</p>

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	<p>I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).</p> <p>II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</p>
Wymagania szczegółowe	<p>1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.7) zakupy i usługi</p> <p>2. Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne) w różnych warunkach odbioru. 5.1. – 5.4.: 2.3) znajduje w tekście określone informacje;</p>

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	<p>I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).</p> <p>II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</p>
------------------	---

Wymagania szczegółowe	<p>1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.10) sport</p> <p>2. Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np. rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne) w różnych warunkach odbioru.</p> <p>6.1.-6.4.: 2.3) znajduje w tekście określone informacje</p>
-----------------------	--

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	<p>I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).</p> <p>II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</p>
Wymagania szczegółowe	<p>1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.8) podróżowanie i turystyka – środki transportu</p> <p>3. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie).</p> <p>7.1.-7.4.: 3.3) znajduje w tekście określone informacje</p>

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	<p>I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).</p> <p>II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</p>
Wymagania szczegółowe	<p>1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.9) kultura</p> <p>3. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie).</p> <p>8.1.-8.4.: 3.3) znajduje w tekście określone informacje</p>

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	<p>I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).</p> <p>II. Rozumienie wypowiedzi.</p>
------------------	--

	Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].
Wymagania szczegółowe	1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.6) żywienie 3. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie). 9.1.:– 9.4.: 3.3) znajduje w tekście określone informacje

Zadanie 10.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].
Wymagania szczegółowe	1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.14) państwo i społeczeństwo – urzędy 3. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie). 10.1.-10.4.: 3.6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu

Zadanie 11.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].
Wymagania szczegółowe	1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.13) świat przyrody 3. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie). 11.1.-11.4.: 3.6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu

Zadanie 12.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].
Wymagania szczegółowe	1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.5) życie rodzinne i towarzyskie 3. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie). 12.1.-12.4.: 3.6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu

Zadanie 13.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].
Wymagania szczegółowe	1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.14) państwo i społeczeństwo 3. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie). 13.1.-13.3.: 3.3) znajduje w tekście określone informacje 13.4.: 3.1R) oddziela fakty od opinii 13.5.: 3.3) określa intencje autora/nadawcy tekstu

Zadanie 14.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].
Wymagania szczegółowe	1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.3) szkoła

	<p>3. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np. artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie).</p> <p>14.1.: 3.3) znajduje w tekście określone informacje</p> <p>14.2.: 3.3) znajduje w tekście określone informacje</p> <p>14.3.: 3.1) określa główną myśl tekstu</p> <p>14.4.: 3.3) znajduje w tekście określone informacje</p> <p>14.5.: 3.4) określa intencje nadawcy/autora tekstu</p>
--	---

Zadanie 15.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).
Wymagania szczegółowe	15.1. – 15.4.: 1.Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.10) sport

Zadanie 16.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).
Wymagania szczegółowe	16.1. – 16.4.: 1.Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.12) nauka i technika

Zadanie 17.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].
Wymagania szczegółowe	17.1. – 17.4.: 1.Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.9) kultura – uczestnictwo w kulturze

Zadanie 18.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).
Wymagania szczegółowe	18.1. – 18.4.: 1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). 1.13) świat przyrody

Zadanie 19.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].
Wymagania szczegółowe	19.1. – 19.4.: 1.Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.12) nauka i technika – wynalazki

Zadanie 20.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).
Wymagania szczegółowe	20.1. – 20.4.: 1.Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu: 1.4) praca

Zadanie 21.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). II. Rozumienie wypowiedzi. Uczeń rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].
Wymagania szczegółowe	1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).

Zadanie 22.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]). V. Przetwarzanie wypowiedzi. Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego [...].
Wymagania szczegółowe	22.1. – 22.4.: 1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]), 8.3) Uczeń przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim

Zadanie 23.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).
------------------	--

	V. Przetwarzanie wypowiedzi. Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego [...].
Wymagania szczegółowe	23.1. – 23.4.: 1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]), 8.3) Uczeń przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim

Zadanie 24.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. III. Tworzenie wypowiedzi. Uczeń tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].
Wymagania szczegółowe	I. Znajomość środków językowych Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]w zakresie następującego tematu: 1.10) sport III. Tworzenie wypowiedzi. Uczeń tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...]. 5. Uczeń tworzy dłuższe wypowiedzi pisemne [...] bogate i spójne pod względem treści: IV.1.P 5.4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości; IV.1.P 5.2) opisuje wydarzenia z życia codziennego i komentuje je; IV.1.P 5.7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów; IV.1.R 5.2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu. 7. Uczeń reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego [...] w sytuacjach formalnych i nieformalnych: IV.1.R 7.3) przedstawia opinie i argumenty; odpira argumenty przeciwne. 12. Uczeń stosuje [...] strategie kompensacyjne [...] w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu; 13. Uczeń posiada świadomość językową [...]

Zadanie 25.

Wymagania ogólne	I. Znajomość środków językowych Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]. III. Tworzenie wypowiedzi. Uczeń tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].
------------------	--

Wymagania szczegółowe	<p>1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) w zakresie następującego tematu:</p> <p>1.5) życie rodzinne i towarzyskie</p> <p>5. Uczeń tworzy dłuższe wypowiedzi pisemne [...] bogate i spójne pod względem treści:</p> <p>IV.1.P:</p> <p>5.1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;</p> <p>5.5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;</p> <p>5.6) przedstawia opinie innych osób;</p> <p>5.7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;</p> <p>5.9) opisuje doświadczenia swoje i innych;</p> <p>5.12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;</p> <p>5.13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.</p> <p>IV.1.R</p> <p>5.2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.</p> <p>7. Uczeń reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego [...] w sytuacjach formalnych i nieformalnych:</p> <p>podstawa IV.1.P</p> <p>7.2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;</p> <p>7.4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;</p> <p>7.6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się i sprzeciwia;</p> <p>7) wyraża emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie); oraz podstawa IV.1.R</p> <p>7.2) ustosunkowuje się do opinii innych osób;</p> <p>7.3) przedstawia opinie i argumenty, odpiera argumenty przeciwne;</p> <p>7.4) komentuje, akceptuje lub kwestionuje zdanie innych;</p> <p>12. Uczeń stosuje [...] strategie kompensacyjne [...] w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu;</p> <p>13. Uczeń posiada świadomość językową [...].</p>
-----------------------	--

Zadanie 26.

Wymagania ogólne	<p>I. Znajomość środków językowych</p> <p>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>Uczeń tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].</p>
------------------	---

<p>Wymagania szczegółowe</p>	<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...]w zakresie następującego tematu: 1.3) szkoła 5. Uczeń tworzy dłuższe wypowiedzi pisemne [...] bogate i spójne pod względem treści: IV.1.P 5.1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska, czynności; IV.1.P 5.3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości; IV.1.P 5.5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia; IV.1.P 5.6) przedstawia opinie innych osób; IV.1.P 5.7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów; IV.1.P 5.9) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość; IV.1.P 5.9) opisuje doświadczenia swoje i innych; IV.1.P 5.10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości IV.1.P 5.12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze; 7. Uczeń reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego [...] w sytuacjach formalnych i nieformalnych: IV.1.P 7.4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie; IV.1.P 7.5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia; IV.1.P 7.6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia... zgadza się i przeciwstawia; IV.1.R 7.3) przedstawia opinie i argumenty, odpiera argumenty przeciwne; IV.1.R 7.4) komentuje, akceptuje lub kwestionuje zdanie innych; IV.1.R 7.6) wysuwa i rozważa hipotezy. 12. Uczeń stosuje [...] strategie kompensacyjne [...] w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu; 13. Uczeń posiada świadomość językową [...].</p>
------------------------------	---